# YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu kolmas jaosto)
24 päivänä syyskuuta 1996 *

Asiassa T-57/91,

**National Association of Licensed Opencast Operators**, englantilaisen oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Newcastle upon Tyne (Yhdistynyt kuningaskunta), edustajinaan barrister Nicholas Green, Englannin ja Walesin asianajajayhteisö, ja solicitor David James Malcolm Wilson, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Victor Gillen, 13 rue Aldringen,

kantajana,

vastaan

**Euroopan yhteisöjen komissio**, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Julian Currall, avustajinaan solicitor Stephen Kon ja barrister Leonard Hawkes, Englannin ja Walesin asianajajayhteisö, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jota tukee

**British Coal Corporation**, englantilainen yhtiö, kotipaikka Lontoo, edustajinaan David Vaughan, QC ja barrister David Lloyd Jones, Englannin ja Walesin asian-

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ajajayhteisö, sekä solicitors Peter J. Sigler ja Rebekah M. Gershuny, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Loesch, 8 rue Zithe,

väliintulijana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan osittain 23.5.1991 tehdyn komission päätöksen SG(91)D/9467, jolla hylättiin sähköntuotantoon tarkoitettuun hiileen liittyvää sopimusta koskeva kantajan valitus,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. P. Briët sekä tuomarit K. Lenaerts, B. Vesterdorf, P. Lindh ja A. Potocki,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies B. Pastor,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 6.2.1996 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

**tuomion**

## Kanteen perustana olevat tosiseikat

1 Vuoden 1946 *Coal Industry Nationalisation Act*illa (kivihiiliteollisuuden kansallistamisesta annettu kansallinen laki, jäljempänä CINA) perustettiin National Coal

Board, jonka nimi muutettiin British Coal Corporationiksi (jäljempänä British Coal) vuoden 1987 *Coal Industry Act*illa (kivihiiliteollisuutta koskeva kansallinen laki). CINA:n nojalla British Coal omistaa lähes kaikki Yhdistyneen kuningaskunnan kivihiiliesiintymät, ja sillä on yksinoikeus hiilen käsittelyyn ja louhimiseen.

2 Ison-Britannian kivihiiliteollisuuden yksityissektoriin kuuluu noin 200 pientä ja keskisuurta yritystä, joista suunnilleen 160 louhii maan alla sijaitsevissa kaivoksissa ja 34 avolouhoksissa.

3 Kantaja, National Association of Licensed Opencast Operators (toimiluvan saaneiden avolouhoksia hyödyntävien yritysten kansallinen yhteenliittymä, jäljempänä NALOO), on ammatillinen yhteenliittymä, johon kuuluu tällä hetkellä 16 Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivaa, kaivostoimintaa harjoittavaa yksityistä hiilentuottajaa, joista useimpien toimipaikat ovat avolouhoksia.

4 British Coal varmistaa avolouhostensa toiminnan ensinnäkin toimiluvan haltijoille antamillaan urakoilla. Tilivuonna 1989/1990 yksityiset yritykset louhivat näin ollen avolouhoksista 17,5 miljoonaa tonnia hiiltä British Coalin lukuun, ja näihin yrityksiin kuului muutamia kantajan jäseniä.

5 CINA:n 36 artiklan 2 kohdan perusteella British Coalilla on myös valta myöntää toimilupia yksityissektorin yrityksille, kuten NALOO:n jäsenille, hiilen louhimista varten. Merkittävimmillä yksityisillä hiilentuottajilla on useampia kuin yksi kaivos.

6 On olemassa kahdentyyppisiä toimilupia:

— toimilupa, jonka saaminen edellyttää lupamaksujen suorittamista (jäljempänä maksullinen toimilupa) ja jonka perusteella toimiluvan haltija voi myydä hiiltä keille tahansa kolmansille maksamalla British Coalille kiinteän maksun, joka on vahvistettu kaikille toimiluvan haltijoille samansuuruiseksi hiilitonnia kohden;

— toimilupa, josta seuraa toimitusvelvollisuus (jäljempänä toimituslupa) ja jonka haltija toimittaa British Coalille hiiltä British Coalin kanssa erikseen kunkin toimipaikan osalta neuvoteltuun ja sovittuun tonnihintaan.

7 Joulukuussa 1990 British Coal luopui toimitusluvista muiden kuin sellaisten yritysten osalta, joiden kanssa se oli sopinut toimitusluvasta ennen kyseistä ajankohtaa.

8 British Coalin hyödyntämien esiintymien suuruus on noin 2 miljoonaa tonnia. Suurinta esiintymää, joka voidaan antaa avolouhoksissa hiiltä louhiville toimiluvan saaneille yrityksille, korotettiin vuoden 1990 *Coal Industry Act*illa (kivihiiltä koskeva kansallinen laki) 25 000 tonnista 250 000 tonniin.

9 Yhdistyneessä kuningaskunnassa tilivuonna 1989/1990 louhitusta 95,2 miljoonan tonnin kokonaistuotannosta British Coalin osuus oli 93 miljoonaa eli yli 97 prosenttia.

10 Tilivuonna 1989/1990 avolouhoksissa toimivat toimiluvan saaneet yritykset louhivat maksullisten toimilupien perusteella 1 068 000 tonnia ja toimituslupien perusteella 773 000 tonnia hiiltä eli yhteensä 1 841 000 tonnia. Toimiluvan haltijoiden avolouhosten kokonaistuotanto kasvoi tilivuonna 1984/1985 louhituista 1 210 000 tonnista 2 095 000 tonniin tilivuonna 1990/1991.

11 Central Electricity Generating Board (jäljempänä Central Board), Ison-Britannian julkinen sähköntuotantoyritys, yksityistettiin 1.4.1990 vuoden 1989 *Electricity Act*in mukaisesti. Central Boardin omaisuus siirrettiin Englannissa ja Walesissa National Powerille ja PowerGenille, jotka ovat samalla lailla perustettuja osakeyhtiöitä. Central Boardin Skotlannissa sijainnut omaisuus siirrettiin Scottish Powerille.

12 National Power ja PowerGen ovat ainoita yrityksiä, jotka ostavat hiiltä Englannin ja Walesin sähköntuotantoa varten. British Coal tyydyttää noin 95-prosenttisesti niiden tarpeen, joka on noin 75 miljoonaa tonnia vuodessa, ja loput 5 prosenttia tarvittavasta määrästä saadaan yksityisiltä tuottajilta (3 %) ja maahantuonnista, josta huolehtii lähes yksinomaan British Coal. Sekä lyhyellä että keskipitkällä tähtäimellä British Coal on Englannin ja Walesin sähkölämpökeskusten tärkein polttoaineen toimittaja.

13 British Coalin ja Central Boardin välillä toukokuussa 1986 tehdyn sopimusjärjestelyn perusteella tilivuonna 1986/1987 ostettiin 72 miljoonaa tonnia hiiltä kolmeen hintaluokkaan määriteltyyn hintaan, jonka painotettu keskiarvo oli 172 pennyä gigajoulelta (jäljempänä p/Gj) kaivoksella, eli keskimääräinen toimitushinta oli 187 p/Gj, kun kuljetuskustannukset otetaan huomioon.

14 Edellä mainitun sopimuksen perusteella Central Board ilmoitti aikovansa vähentää 50 prosenttia ostojaan riippumattomilta tuottajilta ja korosti, että hinnan, jolla se ostaisi niiltä hiiltä, piti olla kilpailukykyinen kolmannen hintaluokan hinnan, eli 133 p:n/Gj (120 p/Gj lisättynä 13 p:n/Gj suuruisilla kuljetuskustannuksilla) kanssa.

15 NALOO kehotti tällöin Office of Fair Tradingiä aloittamaan tutkimuksen vuoden 1980 *Competition Act*in nojalla ja nosti kanteen toimivaltaisissa tuomioistuimissa Office of Fair Tradingin hylättyä sen vaatimuksen.

16 NALOO ilmoitti British Coalille lähettämässään, 13.5.1988 päivätyssä kirjeessään seuraavaa:

"Jos British Coal alentaa kaikkia avolouhoksia koskevia lupamaksuja 2,50 Englannin punnalla (GBP) tonnilta, kuten aikaisemmin on sovittu, NALOO

1. peruuttaa nostamansa kanteen;

2. vahvistaa, ettei se aio panna asiaa uudelleen vireille;

3. vahvistaa, ettei se aio nostaa mitään muutakaan kannetta, joka liittyy toimilupien myöntämiseen tai kaupalliseen toimintaan;

4. vahvistaa pitävänsä uusia lupamaksuja kohtuullisina, jos kaikki muut voimassa olevat ehdot pysyvät ennallaan."

17 Tämän jälkeen NALOO peruutti kanteensa, ja British Coal alensi sitoumustensa mukaisesti avolouhosten toiminnasta perittävää lupamaksua 13,50 GBP:sta/t 11 GBP:hen/t. Tästä maksunalennuksesta ilmoitettiin toimiluvan haltijoille 16.6.1988, ja se tuli taannehtivasti voimaan 27.12.1987 lähtien.

18 Tilivuonna 1989/1990 British Coal neuvotteli National Powerin ja PowerGenin kanssa uuden hiilentoimitussopimuksen (jäljempänä toimitussopimus), joka kattoi 1.4.1990 ja 31.3.1993 välisen ajan ja joka takasi British Coalille 70 miljoonan tonnin

vuosittaisen myynnin kahden ensimmäisen vuoden aikana ja 65 miljoonan tonnin myynnin kolmantena sopimusvuonna. Perusbruttohinnaksi vahvistettiin 170 p/Gj ja perusnettohinnaksi 177,9 p/Gj, ja sopimukseen otettiin hinnankorotuslauseke (ja hinnanalennuslauseke), jotta vähittäishintaindeksin sekä Englannin punnan ja Yhdysvaltain dollarin (USD) väliset vaihtokurssin vaihtelut voitiin ottaa huomioon.

19 Sen jälkeen kun toimitussopimus oli tullut voimaan 1.4.1990, National Power ja PowerGen ehdottivat toimiluvan saaneille tuottajille hintoja, jotka vaihtelivat kaivoksella 122 p:n/Gj ja 139 p:n/Gj välillä.

20 Lupamaksua, joka oli ollut 11 GBP/t, alennettiin 7 GBP:hen/t (6 GBP/t lisättynä 1 GBP:n/t hallinnollisilla kustannuksilla) 1.4.1990 ja 13.12.1990 väliseksi ajaksi.

21 NALOO ja Federation of Small Mines of Great Britain, joka edustaa yhdeksää alueellista kaivosyhtiöiden yhteenliittymää, tekivät komissiolle 29.3.1990 valituksen, jossa ne väittivät toimitussopimuksen ja British Coalin louhintalupajärjestelmän olevan yhteisön kilpailusääntöjen vastaisia.

22 Aluksi valituksen tehneet yhteenliittymät huomauttivat, että toimitussopimus oli EHTY:n perustamissopimuksen 63 artiklan vastainen, koska sähköntuottajien British Coalille tarjoamat hinnat, jotka olivat korkeampia kuin toimiluvan saaneille yrityksille tarjotut hinnat, oli järjestelmällistä syrjintää, jota ostajat harjoittivat toimiluvan saaneita yrityksiä kohtaan.

23 Niiden mielestä toimitussopimus oli myös EHTY:n perustamissopimuksen 65 artiklan ja toissijaisesti ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan vastainen siltä osin kuin sen seurauksena muut hiilentoimittajat kuin British Coal suljettiin pääasiallisilta Ison-Britannian sähköntuotantoon tarvittavan hiilen markkinoilta ja

British Coal sai sähköntuottajilta hiilestä sellaiset hinnat ja muut myyntiehdot, joilla syrjittiin kilpailevia toimiluvan saaneita pieniä tuottajia.

24 Valituksen tehneiden yhteenliittymien mukaan sähköntuottajat käyttivät näin menetellessään ETY:n perustamissopimuksen 86 artiklan vastaisesti väärin yhteistä määräävää markkina-asemaansa, joka niillä oli sen vuoksi, että ne olivat sähköntuotantoon tarkoitetun hiilen yksinomaisia ostajia.

25 Valituksen tehneet yhteenliittymät katsoivat myös, että British Coal käytti EHTY:n perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan vastaisesti väärin määräävää asemaansa sähköntuotantoon tarkoitetun hiilen toimittajana varmistaakseen itselleen edulliset, erityisesti myytäviä määriä ja hintaa koskevat ehdot kilpailevien pienten toimiluvan saaneiden kaivosten vahingoksi.

26 Valituksen tehneet yhteenliittymät vetosivat lisäksi siihen, että British Coalin louhintalupajärjestelmään, johon sisältyy muun muassa lupamaksu, sovelletaan myös kilpailusääntöjä, joita kyseinen järjestelmä rikkoo. Tältä osin valittajat viittasivat valituksensa liitteeseen D sisältyvään toimilupajärjestelmän kuvaukseen, jolla pyrittiin kuvaamaan toimiluvan perusteella toimivan sektorin vaikeuksia.

27 Valittajat väittivät, että British Coalin määräämä lupamaksu toimiluvan saaneiden yritysten avolouhoksista louhimasta hiilestä rikkoi myös EHTY:n perustamissopimuksen 4 ja 60 artiklaa yhdessä luettuina, koska lupamaksu oli liian suuri, minkä vuoksi toimiluvan saaneiden yritysten louhima hiili ei ollut kilpailukykyistä, ja siten oli kyse tuottajia syrjivästä vilpillisestä kilpailusta.

28 Ne totesivat 29.3.1990 tehdyn valituksensa liitteessä G, että 11 GBP:n/t lupamaksu oli liian korkea suhteessa 8,50 GBP:hen/t (34 p/Gj) ja että sähköntuottajien tarjoama hinta 120 p/Gj oli liian alhainen suhteessa 8,50 GBP:hen/t (34 p/Gj).

Valittajat lisäsivät, että jos sähköntuottajat mukauttaisivat toimiluvan perusteella louhittuun hiileen sovellettavat hinnat British Coalille tarjottavaan hintaan, joka oli 170 p/Gj kaivoksella, 6 GBP:n/t suuruinen lupamaksu voisi olla siedettävä. Lopuksi kantajien mukaan 170 p:ä/Gj alhaisempi myyntihinta kaivoksella olisi edellyttänyt alhaisemman lupamaksun soveltamista.

29 Tämän vuoksi valittajat kehottivat komissiota toteuttamaan sellaisia toimenpiteitä, joilla voitaisiin korjata yhteisön oikeuden rikkomiset, ja hakivat lisäksi välitoimia. Valittajien hakemuksessa vaadittiin komissiota

— kieltämään British Coalia ja sähköntuottajia soveltamasta toimitussopimusta siltä osin kuin sillä suljettiin toimiluvan saaneet tuottajat kyseisen sopimuksen kattamilta markkinoilta ja velvoittamaan sähköntuottajat myöntämään toimiluvan saaneille tuottajille toimitussopimuksessa British Coalille määritellyt ehdot;

— vaatimaan British Coalia alentamaan avolouhoksilta perittävää lupamaksua sellaiseksi, että se olisi kansainvälisten normien mukainen eli enintään 3 GBP/t.

30 Valitus annettiin tiedoksi British Coalille, joka esitti siihen huomautuksia ja lähetti 1.5.1990 huomautuksistaan valittajien edustajalle sellaisen kappaleen, jota ei tarvinnut käsitellä luottamuksellisena.

31 Valittajat vahvistivat 25.5.1990 päivätyssä kirjeessään komissiolle ehdot, joilla ne olisivat valmiita peruuttamaan välitoimia koskevan vaatimuksensa, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta heidän päävaatimuksiinsa. Ne ilmoittivat olevansa valmiita muun muassa suosittelemaan sopimusta, joka koskisi 6 GBP:n/t lupamaksua avolouhoksissa louhitusta hiilestä, sillä edellytyksellä ettei British Coal määräisi mitään hallinnollisia maksuja. Yksityissektorin tuottaman hiilen hinta piti vahvistaa

153 p:yyn/Gj kaivoksella lisättynä 15 pennyä kuljetuskustannuksia eli yhteensä 168 p/Gj hiilestä, joka toimitetaan enintään 30 mailin säteelle. Muussa tapauksessa hinta oli vahvistettava 153 p:yyn/Gj kaivoksella, ja kuljetuskustannuksista sovittaisiin tapauskohtaisesti.

32 Valittajien mielestä 153 p:n/Gj hinta oli 10 prosenttia alhaisempi kuin British Coalille myönnetty keskimääräinen hinta, joka oli 170 p/Gj. NALOO katsoi alustavasti, että viimeksi mainittu hinta oli kyseisellä hetkellä täysin kohtuullinen ja että sen täytyi suurelta osin kattaa hallinnolliset kustannukset, jotka aiheutuivat toimiluvan saaneiden yritysten myymien pienempien erien käsittelystä ja valvonnasta.

33 Valittajat vahvistivat 27.6.1990 tekemässään täydentävässä valituksessa yhtäältä, että sähköntuottajat olivat ilmeisellä tavalla rikkoneet EHTY:n perustamissopimuksen 63 artiklaa kukin erikseen ja yhdessä, ottaen huomioon niiden hiilenhintojen välisen eron, joita ne maksoivat British Coalille ja toimiluvan saaneille tuottajille ja toisaalta, että toimitussopimus oli EHTY:n perustamissopimuksen 65 artiklan ja, mikäli kyseistä määräystä ei voitaisi soveltaa, ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan vastainen.

34 Komissio hylkäsi 28.6.1990 tekemällään päätöksellä välitoimia koskevan hakemuksen erillään pääasiassa tehtävästä ratkaisusta erityisesti sillä perusteella, että ottaen huomioon toimiluvan saaneiden yritysten ostamat hiilimäärät niiden tilanne ei ollut heikentynyt verrattuna toimitussopimuksen tekemistä edeltäneeseen tilanteeseen. Komissio arvioi myös, että yksityisille kaivoksille maksetut absoluuttiset hinnat eivät olleet muuttuneet kyseisen sopimuksen voimaantulon jälkeen, kun taas British Coalin saama hinta kaivoksella oli laskenut tilivuoden 1989/1990 180 p:stä/Gj 172 p:yyn/Gj tilivuonna 1990/1991, joten yksityisten kaivosten suhteellinen asema oli parantunut. Yksityisten kaivosten maksamia lupamaksuja ei myöskään ollut muutettu toimitussopimuksen voimaantulon myötä.

35 Komissio ilmoitti 28.8.1990 päivätyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan pysyvälle edustajalle Euroopan yhteisössä osoitetussa kirjeessään, että sähköntuottajien British Coalille ja muille yrityksille maksamien hiilenhintojen erot saattoivat olla perusteltuja siitä syystä, että toisin kuin British Coalin myymä hiili, yksityisistä

kaivoksista peräisin olevaa hiiltä ei yleensä ole käsitelty, ja se toimitetaan tiekuljetuksena ja myydään pienissä erissä.

36 Komissio totesi kyseisessä kirjeessään kuitenkin, että nämä seikat eivät olleet riittävä selitys sille, että tiettävästi aikaisempi 12,5 prosentin hintaero oli myöhemmin kasvanut keskimäärin noin 25 prosenttiin National Powerin osalta ja noin 40 prosenttiin PowerGenin osalta. Se piti asianmukaisempana noin 150 p:n/Gj bruttohintaa lisättynä asianmukaisilla kuljetuskustannuksilla.

37 Komissio katsoi, että toimitussopimuksessa suljettiin toimiluvan saaneilta yrityksiltä suurelta osin pääsy markkinoille ja luotiin sellainen tilanne, jossa nämä saivat huonohkoja hintoja. Komissio arvioi myös, että 7 GBP:n/t lupamaksu vaikutti joka tapauksessa liian korkealta.

38 Valittajat toimittivat 5.9.1990 päivätyssä muistiossaan komissiolle tämän pyynnöstä yhteenvedon olennaisista vaatimuksistaan. Ne moittivat sähköntuottajia siitä, että nämä olivat harjoittaneet ostajina järjestelmällistä syrjintää EHTY:n perustamissopimuksen 63 artiklassa tarkoitetulla tavalla ja rikkoneet ETY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaa.

39 British Coal oli toimitussopimuksen osapuolena yhdessä sähköntuottajien kanssa estänyt yksityissektoria toimittamasta hiiltä näille tuottajille, mikä oli yksityissektorin yrityksille markkinoilletulon ja/tai laajentumisen este, jota British Coal ei vastustanut.

40 Valittajat katsoivat, että British Coal rikkoi EHTY:n perustamissopimuksen 63 artiklaa, koska säännöillä, jotka se oli määritellyt yksityissektorilta tehtäville hiiliostoille, pyrittiin nimenomaisesti lisäämään niitä kustannuksia, joita tälle sektorille aiheutui tavaran toimittamisesta British Coalille ja näin ollen sähköntuottajille.

41 Valittajat moittivat British Coalia myös siitä, että se oli noudattanut järjestelmällisesti politiikkaa, jolla se vaikeutti louhintaluvan saamista, kuten 29.3.1990 tehdyn valituksen liitteessä D esitetään. Tältä osin ne totesivat, että British Coal oli useaan kertaan hylännyt pyynnöt, jotka koskivat asianmukaisen muutoksenhakumenettelyn luomista niitä tapauksia varten, joissa toimilupahakemus hylättiin tai toimilupa myönnettiin liian myöhään. Valittajien mielestä British Coal oli siis käyttänyt valtaansa myöntää toimilupia siten, että se lisäsi markkinoilletulon esteitä ja säilytti määräävän markkina-asemansa.

42 Valittajien mukaan British Coal oli lisäksi vahvistanut lupamaksut mielivaltaisiksi.

43 Valittajat arvioivat, että 66 artiklan 7 kohdan nojalla ilmoitetuilla menettelytavoilla rikottiin myös EHTY:n perustamissopimuksen 60 artiklaa.

44 Lopuksi valittajien mukaan edellä esitetystä huolimatta 66 artiklan 7 kohta kattoi kaikki edellä kuvatut rikkomiset.

45 Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset esittivät 24.10.1990 British Coalin, National Powerin ja PowerGenin nimissä valittajille tarjouksen, johon sisältyi muun muassa

— uusi hinta, joka oli 157 p/Gj viimeisellä toimituspaikalla, missä on otettu huomioon noin 10 p:n/Gj suuruiset kuljetuskustannukset;

— lupamaksujen alennukset, joihin sisältyivät hallinnolliset maksut eli 5,50 GBP/t (6 GBP/t 50 000 tonnia ylittävältä osalta) avolouhoksista peräisin olevalle hiilelle;

— näiden ehtojen taannehtivuus 1.4.1990 lähtien, jolloin toimitussopimus tuli voimaan.

46 Komissio ilmoitti 30.10.1990 valittajille, että ellei näillä ollut huomautettavaa, esitetyt ehdot näyttivät komission mielestä kohtuullisilta, eikä sillä ollut niiden perusteella syytä vaatia Ison-Britannian viranomaisilta ja julkisilta yrityksiltä laajempia toimenpiteitä.

47 Komissio korosti, että lupamaksua oli tarkasteltava toimiluvan saaneiden yritysten louhimasta hiilestä maksettavan hinnan valossa. Jos avolouhoksista louhittavaa hiiltä koskeva lupamaksu ei ollut niin korkea, että sillä olisi estetty tehokkaita yrityksiä tekemästä voittoa niille tarjotuilla hinnoilla tai asetettu niitä merkittävästi heikompaan kilpailuasemaan, kuten näytti, ei sovellettua lupamaksua ollut syytä vastustaa. Komissio totesi, että valituksen tekemisen jälkeen lupamaksua oli alennettu 11 GBP:stä/t 5,50—6 GBP:hen/t (6 GBP/t 50 000 tonnia ylittävältä osalta), kun kuljetushinnat olivat nousseet Englannin ja Walesin osalta lähes 23 prosenttia tai 7 GBP/t.

48 Valittajat vastasivat 7.11.1990, ettei tarjous ollut hyväksyttävissä. Ne väittivät, että British Coalille ja valittajille maksettujen hintojen ero oli liian suuri kaikki tuolloin vallinneet olosuhteet huomioon ottaen ja että ehdotetut lupamaksut olivat edelleen liian korkeita. Valittajat ilmoittivat erityisesti, että niiden jäsenten kilpailuasema oli merkittävästi heikompi, koska niiden piti suorittaa suuria lupamaksuja yksinoikeusasemassa olevalle kilpailijalleen, vaikka ne myivät hiiltä selvästi alempaan hintaan kuin kilpailija.

49 Yhdistyneen kuningaskunnan energiaministeriö ilmoitti 22.11.1990 päivätyssä kirjeessään valittajille, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, British Coal, National Power ja PowerGen olivat päättäneet soveltaa välittömästi ja taannehtivasti 1.4.1990 alkaen kaikkia 24.10.1990 ehdotettuja hintaa, ostettavia määriä ja lupamaksuja koskevia ehtoja.

50 Komissio ilmoitti valittajille 21.12.1990 päivätyssä kirjeessään, etteivät niiden vaatimukset, jotka perustuivat Englannin ja Walesin osalta EHTY:n perustamissopimuksen 60, 63 ja 65 artiklaan sekä ETY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaan edellyttäneet muita toimenpiteitä komissiolta. Komissio katsoi, ettei sillä ollut enää velvollisuutta toimia EHTY:n perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan nojalla Englannissa, Walesissa ja Skotlannissa perittävien lupamaksujen osalta.

51 Komissio totesi kirjeensä 45 kohdassa erityisesti, että British Coalin liikevoitto avolouhostoiminnasta tilivuonna 1989/1990 oli ollut 13,34 GBP/t. Vaikka British Coalin ja NALOO:n jäsenten avolouhokset erosivat erityisesti laajuudeltaan, tämä luku näytti vahvistavan, etteivät tuolloin perityt lupamaksut olleet kohtuuttomia.

52 Komissio täsmensi, että se ottaisi lopullisesti kantaa vasta sen jälkeen, kun se olisi tutkinut valittajien mahdolliset kirjalliset huomautukset, joita nämä voisivat esittää kirjallisesti kahden viikon kuluessa komission kirjeen vastaanottamisesta.

53 Valittajat muistuttivat 11.1.1991 päivätyssä kirjeessään, että ne olivat selkeästi ilmaisseet toiveensa, jonka mukaan oli käsiteltävä muita olennaisia kysymyksiä, kuten British Coalin riippumattomiin tuottajiin kohdistaman sellaisen hintapolitiikan lainmukaisuutta, jonka vaikutuksesta yksityiset tuottajat suljettiin pois erittäin tärkeiden ostajien markkinoilta.

54 Valittajat kiistivät erityisesti päätelmän, jonka komissio oli esittänyt 21.12.1990 päivätyn kirjeensä 45 kohdassa, sillä perusteella, että British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten tilanteet eivät olleet vertailukelpoisia.

55 Valittajat totesivat komissiolle 15.2.1991 osoittamassaan kirjeessä arvelevansa myös, että komissio ei ollut aikonut soveltaa EHTY:n perustamissopimuksen 65 artiklaa toimilupasopimuksiin. Ne vaativat näin ollen komissiota antamaan niille tiedoksi tätä seikkaa koskevat näkemyksensä.

56 Valittajat kiistivät 14.3.1991 päivätyssä kirjeessään vielä Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten 24.10.1990 päivättyyn tarjoukseen sisältyneen lupamaksun suuruuden kohtuullisuuden ja ilmoittivat komissiolle toimittavansa sille British Coalin toimintakertomuksista otetut tilinpäätöstiedot, jotka osoittivat lupamaksun liiallisuuden.

57 Samassa kirjeessä valittajat totesivat myös komission tyytyneen tältä osin tutkimaan louhintalupajärjestelmän lainmukaisuuden vain EHTY:n perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan kannalta, vaikka valittajat olivat huomauttaneet, että myös 65 artiklaa sovellettiin tämän järjestelmän perusteella sovellettaviin sopimuksiin.

58 Lopuksi valittajat moittivat komissiota siitä, ettei tämä ollut tutkinut liiallisen lupamaksun ja sähköntuottajien yksityisiin tuottajiin ja British Coaliin soveltamien hintojen eron kumulatiivisen vaikutuksen seurauksia. Valittajat korostivat, että tämän kumulatiivisen vaikutuksen vuoksi yksityisten hiilentuottajien, joiden myynti sähköntuottajille ei ollut enää kannattavaa, oli ollut vuodesta 1986 lähtien pakko myydä British Coalille toimiluvan perusteella louhittua hiiltä "surkeilla hinnoilla", jolloin British Coalilla oli ollut mahdollisuus myydä sama hiili edelleen sähköntuottajille ylimääräisellä voitolla. Valittajat vaativat komissiota tämän vuoksi kehottamaan British Coalia muuttamaan kaikkia toimilupia, joihin liittyi tällainen lainvastaisuus.

59 NALOO antoi 15.5.1991 komissiolle tiedoksi 14.5.1991 päivätyn kertomuksen, jonka oli laatinut Binder Hamlyn, kansainvälinen tilintarkastustoimisto (jäljempänä Binder Hamlynin kertomus), ja jonka tarkoituksena oli antaa komissiolle

tilinpäätöstietoihin liittyviä todisteita, jotka osoittaisivat, että British Coalin perimä lupamaksu 31.3.1991 päättyneellä viisivuotiskaudella oli liian suuri.

60 Komissio hylkäsi 23.5.1991 tekemällään, 29.5.1991 NALOO:lle tiedoksi annetulla päätöksellään (jäljempänä riidanalainen päätös) 29.3.1990 ja 27.6.1990 tehdyt valitukset. Komissio totesi, että koska British Coal, National Power ja PowerGen olivat muuttaneet menettelytapojaan, sillä ei ollut enää syytä puuttua niiden väitettyyn kilpailunvastaiseen toimintaan EHTY:n perustamissopimuksen 4, 60, 63, 65 ja 66 artiklan 7 kohdan sekä ETY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan perusteella.

## Päätöksen sisältö

61 Riidanalaisessa päätöksessä käsiteltiin Englannissa ja Walesissa vallitsevaa tilannetta ottaen huomioon 1.4.1990 voimaan tulleella toimitussopimuksella aikaansaadut uudet olosuhteet. Asiakirja-aineiston muiden seikkojen, kuten tätä päivämäärää edeltäneen tilanteen ja British Coalin toimilupien myöntämistä koskevan oikeuden, tutkiminen oli nimenomaisesti jätetty pois riidanalaisesta päätöksestä, joka koski vain kahta asiaan liittyvää olennaista kysymystä eli toimitussopimusta ja lupamaksua.

62 Riidanalaisen päätöksen mukaan toimitussopimus ei kuulunut EHTY:n perustamissopimuksen 65 artiklan soveltamisalaan, koska tätä määräystä sovelletaan ainoastaan sellaisiin sopimuksiin, jotka on tehty vähintään kahden sellaisen yrityksen välillä, jotka harjoittavat tuotantotoimintaa tai hiilen ja teräksen jakelua, ja koska National Power ja PowerGen eivät olleet tällaisia yrityksiä (69 kohta).

63 Tutkiessaan väitettyä syrjintää EHTY:n perustamissopimuksen 63 artiklan ja 66 artiklan 7 kohdan sekä ETY:n perustamissopimuksen 86 artiklan kannalta komissio arvioi, että British Coalin National Powerin ja PowerGenin kanssa

neuvottelemat toimitussopimuksen ehdot eivät itsessään olleet epäoikeudenmukaisia, koska niissä sovittiin maksettaviksi British Coalille alhaisempia hintoja kuin ne, jotka se oli saanut aikaisemmin, ja koska niissä annettiin ainoastaan osittaista suojaa inflaatiota vastaan, joten todelliset hinnat alenivat sopimusten voimassaoloaikana. Lisäksi tämän sopimuksen voimassaoloaika oli suhteellisen lyhyt (kolme vuotta), ja siinä määrättiin alennetusta tonnimäärästä, joka oli 70 miljoonaa tonnia vuodessa kahden ensimmäisen vuoden aikana ja 65 miljoonaa tonnia kolmannen vuoden aikana (53 kohta).

64 National Powerin ja PowerGenin toimiluvan saaneiden kaivosten toimittamasta (157 p/Gj netto kaivoksella) ja British Coalin toimittamasta (177,9 p/Gj) hiilestä tarjoamien hintojen uusi erotus, joka oli 20,9 p/Gj eli 12 prosenttia 1.4.1990 lähtien, ei ollut niin suuri, että sitä olisi voitu pitää komission uutta asiaan puuttumista edellyttävänä syrjintänä. Yhtäältä valittajat olivat itse myöntäneet, että tietty hintaero British Coalin ja toimiluvan saaneiden tuottajien välillä oli perusteltavissa. Toisaalta komissio totesi, että uudesta hintaerosta kuvastui valituksen tehneiden yhteenliittymien jäsenten kyvyttömyys toimittaa samaa määrää hiiltä kuin British Coal sekä lisäkustannukset, jotka liittyivät siihen, että oli käsiteltävä suuri määrä pieniä toimituksia. Komissio totesi myös, että toisin kuin British Coalia, pieniä kaivoksia eivät koskeneet GBP:n ja USD:n välisen vaihtokurssin muutokset ja että oli mahdotonta ilmaista täsmällisinä numeroina kaikkia seikkoja, jotka oli otettava huomioon hintaeron arvioimiseksi, kun valittajat eivät olleet voineet esittää vakuuttavia perusteluja alemmalle hintaerolle (57—61 kohta).

65 Komission mielestä ne hiilenostosopimukset, jotka sähköntuottajat olivat jo tehneet toimiluvan saaneiden kaivosten kanssa, takasivat toimiluvan saaneille kaivoksille tuotantotason, joka ylitti niiden tilivuoden 1989/1990 kokonaistuotannon. Se, että vastaisen varalle tehdyt sitoumukset koskivat pienempiä määriä, johtui nimenomaan siitä, että toimiluvan saaneet kaivokset eivät voineet antaa pitkän aikavälin sitoumuksia. Joka tapauksessa myynti, joka toimiluvan saaneille kaivoksille oli taattu tilivuosille 1990/1991 ja 1991/1992 oli paljon suurempi kuin myynti, jonka British Coaliin sovellettavaa kohtelua vastaava kohtelu olisi varmistanut niille näiden kahden tilivuoden aikana taattuina myyntimäärinä. Komissio nojautui siihen

olettamaan, että nämä sopimukset johtaisivat British Coalin ja toimiluvan saaneiden kaivosten välisen syrjinnän poistumiseen, ja varasi itselleen oikeuden tutkia asian uudelleen, mikäli tämä olettama osoittautuisi perusteettomaksi (63, 65 ja 67 kohta).

66 Riidanalaisen päätöksen mukaan valittajat eivät voineet enää vedota ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan rikkomiseen, koska toimiluvan saaneet kaivokset saivat näin ollen sopimuksia, joiden perusteella ne pääsivät markkinoille ehdoin, jotka olivat verrattavissa British Coalille tarjottuihin ehtoihin (78 kohta).

67 Komissio katsoi, ettei lupamaksu selvästikään kuulunut EHTY:n perustamissopimuksen 60 artiklan soveltamisalaan, koska kyseistä artiklaa sovellettiin hintaa koskeviin myyjien menettelytapoihin (47 kohta).

68 Lisäksi komissio totesi seuraavaa:

"72. Lupamaksun suuruutta ei voida käsitellä absoluuttisena lukuna. Hiilestä saatavan hinnan ja hiilen tuotantokustannusten, lupamaksu mukaan lukien, välisen suhteen on oltava sellainen, että tehokkailla yrityksillä on mahdollisuus tehdä voittoa ja ettei sillä heikennetä niiden kilpailuasemaa merkittävästi.

— —

73. Avolouhosten osalta lupamaksua alennettiin 11 GBP:stä/t ennen 1.4.1990 5,50 GBP:hen/t (6 GBP/t 50 000 tonnia ylittävältä osalta), kun pienille kaivoksille maksettua hintaa korotettiin yli 23 prosenttia.

*74.* Toimiluvan saaneiden yritysten louhimasta hiilestä tällä hetkellä maksettava hinta, joka on 157 p/Gj tai noin 40 GBP/t on noin 20 prosenttia eli 8 GBP/t korkeampi kuin hinta, jonka pienet kaivokset saivat silloin, kun hiilen toimitussopimus tuli voimaan. Jos tähän lisätään lupamaksun alentaminen ainakin 5 GBP:llä/t, siitä on seurauksena toimiluvan saaneiden avolouhosten merkittävä bruttokatteen parantuminen. Tilivuonna 1989/1990 British Coalin keskimääräinen myyntituotto avolouhostoiminnasta oli 41,50 GBP/t eli 160 p/Gj, joka on verrattavissa toimiluvan saaneille kaivoksille nyt maksettavaan hintaan. British Coal sai tästä tuotannosta voittoa 12,68 GBP/t. Vaikka British Coalin ja NALOO:n jäsenten avolouhostoiminnan välillä on eroja ja erityisesti kokoeroja, tämä näyttää vahvistavan sen, että avolouhoksissa tuotettavaa hiiltä koskeva tämänhetkinen lupamaksu ei ole niin korkea, että se olisi lainvastainen. Lupamaksu ei siis estä tehokkaita yrityksiä tekemästä voittoa eikä heikennä niiden kilpailuasemaa merkittävästi."

69 Komissio teki seuraavat johtopäätökset:

"*79.* Tämä päätös koskee tilannetta Englannissa ja Walesissa sen jälkeen, kun hiilentoimitussopimukset tulivat 1.4.1990 voimaan British Coalin sekä National Powerin ja PowerGenin välillä.

*80.* EHTY:n perustamissopimuksen 60 ja 65 artiklaa ei voida soveltaa. Näin ollen valituksen ne kohdat, joissa nojaudutaan kyseisiin artikloihin, on hylätty.

*81.* Komission mielestä EHTY:n perustamissopimuksen 63 artiklaan ja 66 artiklan 7 kohtaan sekä ETY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaan perustuvat valitukset olivat perusteltuja siltä osin kuin ne koskivat hiilentoimitussopimusten voimaantulon 1.4.1990 jälkeistä tilannetta.

*82.* Jos Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten 24.10.1990 tekemät ehdotukset sisällytetään näihin sopimuksiin tässä päätöksessä määritellyltä pohjalta, toimiluvan saaneita kaivoksia ei enää syrjitä British Coaliin nähden. Tämän

vuoksi EHTY:n perustamissopimuksen 63 artiklaan ja myyntiehtojen osalta 66 artiklan 7 kohtaan sekä ETY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklaan perustuvat vaatimukset eivät enää ole aiheellisia, ja ne hylätään siltä osin kuin ne koskevat tämänhetkistä tilannetta.

*83.* Valitusten siitä osasta, joka perustuu EHTY:n perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohtaan ja koskee British Coalin perimää lupamaksua, on todettava, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten 24.10.1990 päivätyssä kirjeessä määritelty uusi lupamaksu, jonka British Coal myöhemmin otti käyttöön 1.4.1990 lähtien, ei ole epätavallisen suuri. Vastaväitteet, jotka koskevat lupamaksujen maksamista ja perustuvat perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohtaan, eivät siis ole enää aiheellisia, ja ne hylätään siltä osin kuin ne koskevat tämänhetkistä tilannetta."

70 NALOO huomautti 6.12.1991 komissiolle osoittamassaan kirjeessä, ettei se kyennyt yksilöimään British Coalin julkaisemien 31.3.1990 päättynyttä tilivuotta koskeneiden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen perusteella 12,68 GBP:n/t voittoa, jonka British Coal riidanalaisen päätöksen 74 kohdan mukaan oli saanut avolouhostuotannostaan. NALOO lisäsi, että British Coalin seuraavaa, 31.3.1991 päättynyttä tilivuotta koskeneet toimintakertomus ja tilinpäätös osoittivat sen mielestä, että British Coalin avolouhostoiminnastaan saama liikevoitto oli alentunut 4,48 GBP:llä/t 8,86 GBP:hen/t, mikä kävi ilmi 6.12.1991 päivätyn kirjeen liitteeseen A sisältyneestä British Coalin tase-erittelystä. NALOO vähensi viimeksi mainitusta luvusta 2,07 GBP:n/t korot (luku, joka oli saatu Binder Hamlynin 14.5.1991 päivätyn kertomuksen tietojen perusteella) ja 1,43 GBP:tä/t (erotus British Coalin saaman hinnan 40,65 GBP/t ja toimiluvan haltijoiden saaman hinnan 39,22 GBP/t välillä) ja päätyi 5,36 GBP:n/t nettovoittoon. NALOO:n mukaan tämä osoitti, että 6,00 GBP:n/t lupamaksu merkitsi 0,64 GBP:n/t alijäämää, vaikka jätettäisiin ottamatta huomioon toimiluvan haltijoille tuotantokustannusten eroista aiheutuneet haitat, jotka komissio oli periaatteessa todennut riidanalaisen päätöksen 74 kohdassa. Kantajan mukaan tämä päätelmä vahvisti alun perin Binder Hamlynin kertomuksessa komissiolle toimitetut tiedot. NALOO:n mukaan siitä oli se seuraus, että British Coal itse ei olisi voinut maksaa niin suurta lupamaksua. Ottaen huomioon tämän lisänäytön, joka todisti näin selvästi lupamaksun kohtuuttomuuden, NALOO ehdotti komissiolle kysymyksen uudelleentutkimista ja päätöksen muuttamista.

71 Yritykset Hopkins ym. nostivat 1.6.1991 High Court of Justice of England and Walesissa vahingonkorvauskanteen National Poweria ja PowerGeniä vastaan siitä vahingosta, jonka nämä kaksi sähköntuottajaa olivat aiheuttaneet Hopkins ym:lle vuoden 1985 ja 31.3.1990 välisenä aikana. Kanteensa tueksi Hopkins ym. vetosivat muun muassa EHTY:n perustamissopimuksen (jäljempänä perustamissopimus) 4 ja 63 artiklan rikkomiseen ja väittivät, että National Power ja PowerGen, jotka olivat Central Boardin seuraajia, olivat syrjineet niitä British Coaliin nähden ostamalla niiltä hiiltä sellaisilla hintaa ja hankittavia määriä koskevilla ehdoilla, jotka olivat huonommat kuin ehdot, joita ne tarjosivat British Coalille.

72 High Court lykkäsi asian käsittelyä 13.1.1994 ja 12.5.1994 tekemillään päätöksillä ja esitti yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä, jotka koskivat muun muassa sitä, minkä perustamissopimuksen määräysten mukaan riita-asia oli ratkaistava.

73 Yhteisöjen tuomioistuin antoi asiassa C-18/94, Hopkins, 2.5.1996 tuomion (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa), jonka mukaan perustamissopimuksen määräykset ja erityisesti sen 4 artiklan b alakohta ja 63 artiklan 1 kohta ovat oikeusnormeja, joita on sovellettava, kun ostajat syrjivät tuottajia hintaa ja hankittavia määriä koskevien sekä muiden hiilenostoehtojen osalta.

74 Sillä välin NALOO oli tehnyt 15.6.1994 komissiolle uuden valituksen, jossa se vaati komissiota tutkimaan perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohdan, 65 artiklan ja 66 artiklan 7 kohdan perusteella British Coalin toimiluvan saaneilta tuottajilta 1.1.1973, jolloin Yhdistynyt kuningaskunta liittyi Euroopan yhteisöihin, ja 31.3.1990 välisenä aikana, joka oli nimenomaisesti jätetty riidanalaisen päätöksen ulkopuolelle, perimät lupamaksut.

75 British Coal osoitti komissiolle vaatimuskirjeen, joka koski NALOO:n uuden valituksen hylkäämistä ilman pääasian tutkimista. Tämä vaatimus hylättiin hiljaisella kielteisellä päätöksellä, jonka oli katsottava vaatimuskirjettä seuranneiden

kahden kuukauden määräajan päätyttyä olevan seurauksena komission toimimatta jättämisestä perustamissopimuksen 35 artiklan kolmannen kohdan perusteella. Tämän vuoksi British Coal nosti kanteen tästä hiljaisesta kielteisestä päätöksestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 10.11.1994 jättämällään kanteella, joka rekisteröitiin numerolla T-367/94.

## Asian käsittelyn vaiheet

76 NALOO nosti nyt käsiteltävän kumoamiskanteen perustamissopimuksen 33 artiklan perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 9.7.1991 jättämällään kanteella.

77 Komissio esitti 30.9.1991 jättämällään erillisellä asiakirjalla työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan nojalla prosessinedellytysten puuttumista koskevan väitteen, jota koskeva hakemus lykättiin ratkaistavaksi pääasian yhteydessä 1.10.1992 annetulla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräyksellä.

78 British Coalin hakemuksesta sille annettiin lupa osallistua väliintulijana oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia 30.1.1992 annetulla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräyksellä.

79 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyi osittain NALOO:n vaatimukset tiettyjen asiakirjojen pitämiseksi salassa British Coalilta kahdella, 31.3.1992 ja 2.6.1992 antamallaan määräyksellä.

80 Banks-yhtiö, joka on NALOO:n jäsen, nosti 11.2.1991 High Court of Justice of England and Walesissä British Coalia vastaan vahingonkorvauskanteen, joka koski vahinkoa, jonka Banks-yhtiö väitti aiheutuneen sen British Coalille maksamasta

liian suuresta lupamaksusta, ja joka perustui erityisesti siihen, että British Coal oli rikkonut perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohtaa, 60 ja 65 artiklaa sekä 66 artiklan 7 kohtaa. High Court esitti 25.2.1992 antamallaan päätöksellä yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä, jotka koskivat muun muassa näiden määräysten tulkintaa.

81 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että oli välttämätöntä saada yhteisöjen tuomioistuimelta pyydetyt vastaukset ennen kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin saattoi ratkaista nyt käsiteltävässä kanteessa esiin tulleet kysymykset. Se lykkäsi näin ollen 14.7.1993 antamallaan määräyksellä asian käsittelyä EHTY:n tuomioistuimen perussäännön 47 artiklan kolmannen kohdan perusteella hyvän oikeudenhoidon periaatteen mukaisesti siihen saakka, kun yhteisöjen tuomioistuin antaisi ennakkoratkaisua koskevan tuomion.

82 Ennakkoratkaisua koskevan tuomion (asia C-128/92, Banks, tuomio 13.4.1994, Kok. 1994, s. I-1209) antamisen jälkeen oikeudenkäyntimenettelyä jatkettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

83 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (laajennettu kolmas jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn ilman edeltäviä asian selvittämistoimia. Se kehotti kuitenkin asianosaisia vastaamaan tiettyihin kirjallisiin kysymyksiin ennen istuntoa, ja näihin kysymyksiin vastattiin määräajassa.

84 Asianosaisten suulliset lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suullisiin kysymyksiin kuultiin 6.2.1996 pidetyssä julkisessa istunnossa.

## Asianosaisten vaatimukset

85 Kanteessaan NALOO vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

1) ottaa NALOO:n kanteen tutkittavaksi perustamissopimuksen 33 artiklan perusteella;

2) toteaa 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksun lainvastaiseksi perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohdan, 60, 63 ja 65 artiklan sekä 66 artiklan 7 kohdan perusteella;

3) kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin päätöksessä pidetään 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksua lainmukaisena perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan perusteella;

4) kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin komissio on ilmeisesti jättänyt huomiotta perustamissopimuksen määräykset ja asian kannalta merkitykselliset tosiseikat ja näin ollen tehnyt päätelmissään oikeudellisen virheen;

5) kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin komissio on laiminlyönyt velvollisuutensa toimia tasapuolisesti ja objektiivisesti;

6) kumoaa riidanalaisen päätöksen siltä osin kuin se on riittämättömästi perusteltu ja siten perustamissopimuksen 5 ja 15 artiklan vastainen;

7) toteaa, että riidanalaisen päätöksen 81 kohdassa mainittujen rikkomisten lisäksi British Coal on rikkonut myös perustamissopimuksen 4, 60, 63 ja 65 artiklaa;

8) antaa tämän perusteella riidanalaisen päätöksen kumoavan tuomion siltä osin kuin päätös koskee British Coalin määräämää lupamaksua;

9) määrää komission aloittamaan uudelleen British Coalin toimiluvan saaneille hiilentuottajille määräämän lupamaksun suuruutta sekä toimituslupien perusteella toimitetusta hiilestä maksettavaa hintaa koskevan tutkimuksen;

10) määrää komission vaatimaan British Coalia palauttamaan liikaa perityn lupamaksun sekä tarjotun riittämättömän hinnan ja sen hinnan välisen erotuksen, joka olisi edellisessä kohdassa mainitun tutkimuksen perusteella pitänyt maksaa;

11) määrää komission päättämään, että British Coalin 1.4.1990 edeltänyt toiminta oli lainvastaista, koska se oli ristiriidassa perustamissopimuksen 4, 60 ja 65 artiklan sekä 66 artiklan 7 kohdan kanssa;

12 velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut;

13 antaa muita sellaisia määräyksiä ja toteuttaa muita sellaisia toimenpiteitä, joita se pitää tarpeellisina.

86 Komission oikeudenkäyntiväitteeseen esittämiensä huomautusten 6.25—6.28 kohdassa NALOO luopui liikaa perityn summan palauttamista ja British Coalin 1.4.1990 edeltäneen toiminnan lainvastaisuuden toteamista koskevista vaatimuksistaan, jotka esitettiin edellä 10 ja 11 kohdassa. Kuten kantaja vahvisti vastauksensa 75 kohdassa, se ei enää esittänyt vaatimuksia 1.4.1990 edeltävän ajanjakson osalta.

87 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

1) jättää kanteen kokonaan tutkimatta;

2) toissijaisesti, jättää kanteen tutkimatta siltä osin kuin se koskee 1.4.1990 edeltäneitä tosiseikkoja ja olosuhteita sekä kanteen 10 ja 11 kohdassa esitettyjä vaatimuksia ja toteaa kanteen muilta osin perusteettomaksi;

3) viimesijaisesti toteaa kanteen perusteettomaksi;

4) velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

88 British Coal vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

1) jättää kanteen tutkimatta siltä osin kuin British Coal on täsmentänyt oikeudenkäyntiväitettä koskevissa ja pääasiaa koskevissa huomautuksissaan;

2) hylkää kanteen perusteettomana;

3) velvoittaa kantajan korvaamaan väliintulijan oikeudenkäyntikulut.

## Vaatimusten tutkittaviksi ottaminen

89 Kanteen 3—6 kohdan vaatimuksissa (ks. edellä 85 kohta) toistetaan todellisuudessa neljä viidestä kanneperusteesta, jotka on esitetty riidanalaisen päätöksen kumoamisvaatimuksen tukemiseksi.

90 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuinten tehtävänä ei ole laillisuusvalvontaa harjoittaessaan asettua yhteisön toimielinten asemaan tai osoittaa niille määräyksiä. Lisäksi asianomaisella toimielimellä yksin on velvollisuus toteuttaa toimenpiteet, joilla kumoamiskanteen perusteella annettu tuomio pannaan täytäntöön (asia T-102/92, Viho v. komissio, tuomio 12.1.1995, Kok. 1995,

s. II-17, 28 kohta; yhdistetyt asiat T-432/93, T-433/93 ja T-434/93, Socurte ym. v. komissio, tuomio 7.3.1995, Kok. 1995, s. II-503, 54 kohta ja asia T-548/93, Ladbroke Racing v. komissio, tuomio 18.9.1995, Kok. 1995, s. II-2565, 54 kohta).

91 Kuitenkin yhtäältä kanteen 9 kohdassa toistettu kantajan vaatimus, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi määrättävä komissio aloittamaan uudelleen British Coalin toimiluvan saaneilta hiilentuottajilta perimän lupamaksun suuruutta sekä British Coalin ostohintoja koskeva tutkimus, on määräyksen antamista komissiolle koskeva vaatimus, joka ei kuulu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimivaltaan. Sama koskee kanteen 10 ja 11 kohdasta ilmeneviä vaatimuksia, ellei oteta huomioon sitä seikkaa, että kantaja on luopunut näistä kahdesta vaatimuksesta.

92 Toisaalta kantajan kanteen 2 ja 7 kohdassa esittämillä vaatimuksilla, joiden perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan yhtäältä 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksun lainvastaisuus, koska kyseinen lupamaksu on perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohdan, 60, 63 ja 65 artiklan sekä 66 artiklan 7 kohdan vastainen, ja toisaalta toteamaan että British Coalin toiminta on lainvastaista perustamissopimuksen 4, 60, 63 ja 65 artiklan perusteella, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelta vaaditaan nimenomaisesti toimenpiteitä, jotka voivat koskea kyseisen toimielimen suorittamaa riidanalaisen päätöksen mahdollista kumoamista koskevan tuomion täytäntöönpanoa.

93 Tämän vuoksi kanteen 2, 7 ja 9 kohdassa esitetyt vaatimukset jätetään tutkimatta.

## Kanteen alkuperäinen kohde

94 Kuten kanteen perustana olevien tosiseikkojen esityksestä ilmenee, kantaja moittii British Coalia kahdesta kilpailua rajoittavasta menettelytavasta: yhtäältä liian suurista lupamaksuista, jotka British Coal on kanteen mukaan perinyt toimiluvan perusteella louhittavasta hiilestä, ja toisaalta määräävän aseman väärinkäyttöä ilmentävistä alhaisista hinnoista, joilla British Coal on kanteen mukaan ostanut toimiluvan saaneiden yritysten avolouhoksissa louhimaa hiiltä (jäljempänä British Coalin ostohinnat).

95 Näiden kahden kilpailua rajoittavan menettelytavan osalta, joihin British Coal on väitteen mukaan syyllistynyt, kantaja esittää kanteensa tueksi viisi kumoamisperustetta.

96 Ensimmäinen kumoamisperuste koskee perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan ilmeistä noudattamatta jättämistä, koska riidanalaisessa päätöksessä on yhtäältä pidetty 5,50 ja 6 GBP:n/t lupamaksuja kyseisen artiklan perusteella luvallisina ja toisaalta jätetty toteamatta British Coalin ostohintojen lainvastaisuus kyseisen määräyksen perusteella.

97 Toisen kanneperusteen osalta kantaja moittii komissiota siitä, että tämä on ilmeisesti jättänyt noudattamatta perustamissopimuksen 4, 60, 63 ja 65 artiklaa, koska se ei ole tutkinut British Coalin perimien lupamaksujen ja British Coalin ostohintojen lainmukaisuutta kyseisten määräysten kannalta tai katsonut, että kyseisiä määräyksiä ei sovelleta.

98 Kolmannen kanneperusteen osalta kantaja moittii komissiota siitä, että tämä on kieltäytynyt ottamasta huomioon kantajan valituksensa tueksi esittämät todisteet, laiminlyönyt asian perusteellisen tutkimisen ja loukannut kantajan puolustautumisoikeuksia.

99 Neljäs kanneperuste koskee riidanalaisen päätöksen riittämättömiä perusteluita ja viides kanneperuste, jossa toistetaan neljän edellisen kanneperusteen tueksi esitetyt perustelut, koskee komission harkintavallan väärinkäyttöä riidanalaista päätöstä tehtäessä.

## Komission esittämä oikeudenkäyntiväite

*Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut*

100 Esittämässään oikeudenkäyntiväitteessä komissio vetoaa pääosin siihen, että kaikki kantajan esittämät kumoamisperusteet koskevat sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi tutkittava perustamissopimuksen 33 artiklan ensimmäisen kohdan toisen virkkeen perusteella sitä taloudellisista tosiseikoista tai olosuhteista johtuvan tilanteen arviointia, jonka perusteella komissio on tehnyt päätöksensä, antamatta, kuten kyseisessä määräyksessä sellaisessa tapauksessa edellytetään, pienintäkään aihetodistetta harkintavallan väärinkäytöstä tai perustamissopimuksen määräysten ilmeisestä noudattamatta jättämisestä.

101 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on komission mukaan toimivaltainen ainoastaan valvomaan riidanalaisen päätöksen laillisuutta eikä tutkimaan uudelleen niitä taloudellisia tosiseikkoja tai olosuhteita, joihin päätös perustuu. Kaikilla kantajan vaatimustensa tueksi esittämillä kanneperusteilla pyritään kuitenkin siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan tutkimaan uudelleen kantajan valitus ja korvaamaan taloudellisia seikkoja ja tosiseikkoja koskevat komission arviot omilla arvioillaan.

102 Kantaja kiistää pääosin sen, että kumoamisvaatimuksen pääasiallinen osa koskisi perustamissopimuksen 33 artiklan ensimmäisen kohdan ensimmäistä virkettä. Lisäksi komission tekemät virheet ovat kantajan mielestä harkintavallan väärinkäyttöä ja/tai niin ilmeisiä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen taloudellisia tosiseikkoja ja olosuhteita koskeva tutkimus on tarpeen.

103 Kantajan mielestä sillä ei ole velvollisuutta näyttää toteen harkintavallan väärinkäyttöä tai perustamissopimuksen väitettyjen noudattamatta jättämisten ilmeisyyttä, jotta sellaiset kumoamisperusteet, joilla pyritään siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutkisi taloudelliset tosiseikat tai olosuhteet, olisi tutkittava, koska muuten asian tutkittavaksi ottaminen ja pääasian toteen näyttäminen sekoitetaan keskenään (asia 3/54, Assider v. korkea viranomainen, tuomio

11.2.1955, Kok. 1955, s. 123 ja asia 8/57, Groupement des hauts fourneaux et aciéries belges v. korkea viranomainen, tuomio 21.6.1958, Kok. 1958, s. 223). Tältä osin riittää, että harkintavallan väärinkäyttöä ja yhteisön oikeuden ilmeistä noudattamatta jättämistä koskevista väitteistä esitetään asianmukaisia aihetodisteita.

*Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta*

104 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa aluksi, että perustamissopimuksen 33 artiklan ensimmäisessä kohdassa annetaan yhteisöjen tuomioistuimille toimivalta ratkaista komission toimenpiteitä koskevat kumoamiskanteet, joiden perusteena on puuttuva toimivalta, olennaisen menettelymääräyksen rikkominen, perustamissopimuksen tai sen soveltamista koskevan oikeussäännön rikkominen taikka harkintavallan väärinkäyttö. Yhteisöjen tuomioistuimet eivät kuitenkaan saa tutkia sitä taloudellisista tosiseikoista tai olosuhteista johtuvan tilanteen arviointia, jonka perusteella komissio on tehnyt päätöksensä, ellei ole kanneltu siitä, että komissio on käyttänyt harkintavaltaa väärin taikka ilmeisesti jättänyt noudattamatta perustamissopimuksen määräyksiä tai sen soveltamista koskevaa oikeussääntöä.

105 Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan (yhdistetyt asiat 154/78, 205/78, 206/78, 226/78, 227/78, 228/78, 263/78, 264/78, 39/79, 31/79, 83/79 ja 85/79, Valsabbia v. komissio, tuomio 18.3.1980, Kok. 1980, s. 907, 11 kohta) perustamissopimuksen 33 artiklan ensimmäisen kohdan toisen virkkeen ensimmäisessä osassa asetetaan rajat komission tekemiä talouspoliittisia valintoja koskevalle tuomioistuimen valvonnalle, kun taas toisessa osassa nämä rajat poistetaan sillä edellytyksellä, että kantaja vetoaa harkintavallan väärinkäyttöön tai perustamissopimuksen määräysten ilmeiseen noudattamatta jättämiseen.

106 Kantajan kanneperusteiden yhteenvedosta (ks. edellä) käy ilmi, että kantaja on vedonnut perustamissopimuksen määräysten ilmeiseen noudattamatta jättämiseen ainoastaan kahden ensimmäisen kanneperusteen osalta, kun taas kolmannella, neljännellä ja viidennellä kanneperusteella ei pyritä siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutkisi sitä taloudellisista tosiseikoista tai olosuhteista johtuvaa tilanteen arviointia, jonka perusteella riidanalainen päätös on tehty.

107 Tämän perusteella komissio ei voi perustellusti väittää, että kaikilla kantajan kanneperusteilla pyritään siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutkisi sitä taloudellisista tosiseikoista tai olosuhteista johtuvaa tilanteen arviointia, jonka perusteella riidanalainen päätös on tehty.

108 Jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voisi tutkia tämän tilanteen arviointia kahden ensimmäisen kanneperusteen osalta, perustamissopimuksen määräysten ilmeistä noudattamatta jättämistä koskevaan väitteeseen on liityttävä asianmukaisia aihetodisteita, ja tämän vaatimuksen täyttyminen riittää. Ankarammalla vaatimuksella nimittäin sekoitettaisiin väitteen tutkittavaksi ottaminen pääasian toteen näyttämisen kanssa, kun taas väljempi tulkinta, jonka mukaan pelkkä väitteen esittäminen riittäisi siihen, että yhteisöjen tuomioistuimet voisivat valvoa taloudellista arviointia, tekisi tästä väitteestä pelkän vakiolausekkeen (asia 6/54, Alankomaat v. korkea viranomainen, tuomio 21.3.1955, Kok. 1955, s. 201, 225 ja em. asia Valsabbia v. komissio, tuomion 11 kohta).

109 Tässä tapauksessa perustamissopimuksen määräysten ilmeistä noudattamatta jättämistä koskevaa väitettä tuetaan ensi näkemältä asianmukaisilla aihetodisteilla, kun otetaan huomioon muun muassa British Coalin osuus sähköntuotantoon tarkoitetun hiilen markkinoista ja kyseisen yrityksen laillinen yksinoikeus myöntää louhintalupia, vahvistaa yksipuolisesti kaikkia toimiluvan saaneita yrityksiä koskevat yhtenäiset lupamaksut ja lisäksi vankka asema, joka British Coalilla on oikeudellisen asemansa ja taloudellisesti vahvan neuvotteluasemansa ansiosta vahvistaa toimipaikoittain hinnat, joilla se ostaa toimilupien perusteella louhittua hiiltä.

110 Nämä päätelmät ovat riittäviä, jotta kantajan kaksi ensimmäistä kanneperustetta on tutkittava niiden perusteella siltä osin kuin niillä pyritään siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin valvoisi sitä taloudellisista tosiseikoista tai olosuhteista johtuvaa tilanteen arviointia, jonka perusteella komissio on tehnyt päätöksensä.

111 Tätä valvontaa harjoittaessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on rajoituttava selvittämään, onko riidanalainen päätös ilmeisen perusteeton, ottaen huomioon perustamissopimuksessa vahvistetut edellytykset ja taloudellisen tilanteen

kokonaisarviointi, koska käsitteellä "ilmeinen" tarkoitetaan niin vakavaa oikeussääntöjen noudattamatta jättämistä, että se näyttäisi johtuvan perustamissopimuksen määräyksissä tarkoitetusta päätöksen perusteena olevaa tilannetta arvioitaessa tehdystä ilmeisestä virheestä (em. asia Alankomaat v. korkea viranomainen, tuomion s. 225 ja em. asia Valsabbia v. komissio, tuomion 72 kohta).

112 Tuomioistuinten harjoittamalle laillisuusvalvonnalle tällä tavoin asetetut rajat eivät sen vuoksi aiheuta sitä, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella olisi toimivaltaa antaa ratkaisua päätöksen lainmukaisuudesta, vaikka komissio väittää niin.

113 Edellä esitetyn perusteella kantajan esittämiä kumoamisperusteita vastaan esitetty komission oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

**British Coalin ostohintoihin liittyvien kumoamisperusteiden tutkiminen**

114 Kuten edellä esitetystä käy ilmi, kantajan vaatimukset koskevat enää British Coalin määräämän lupamaksun suuruutta.

115 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että kantaja on luopunut kanteensa 10 ja 11 kohtaan sisältyvistä vaatimuksista (ks. edellä 86 kohta).

116 Lisäksi, kuten edellä on jo todettu, 2, 7 ja 9 kohtaan sisältyvät vaatimukset on jätettävä tutkimatta (ks. edellä 93 kohta), ja 3—6 kohtaan sisältyvät vaatimukset ovat todellisuudessa kumoamisperusteita (ks. edellä 89 kohta).

117 Näin ollen British Coalin ostohintoihin liittyvät viisi kumoamisperustetta on jätettävä tutkimatta, koska niitä ei enää tueta muodollisilla vaatimuksilla.

## Pääasia

*Riita-asian jäljellä oleva kohde*

118 On muistutettava, että NALOO on luopunut oikeudenkäynnin aikana vaatimuksista, joilla pyrittiin kumoamaan riidanalainen päätös siltä osin kuin siinä ei todettu British Coalin ennen 1.4.1990 perimiä lupamaksuja lainvastaisiksi (ks. edellä 86 kohta).

119 Lisäksi kantaja huomauttaa vastauksensa 60 kohdassa, että se "haluaisi selvityksessään keskittyä olennaiseen ongelmaan, joka on ratkaisematta nyt käsiteltävässä asiassa, eli siihen, saattoiko komissio perustellusti todeta, että 5,50 tai 6 GBP:n/t suuruinen lupamaksu oli kaikissa olosuhteissa lainmukainen".

120 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että kantaja teki kanteen nostamisen jälkeen komissiolle 15.6.1994 uuden valituksen, jossa se vaati British Coalin 1.1.1973 ja 31.3.1990 välisenä aikana perimien lupamaksujen tutkimista perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohdan, 65 artiklan ja 66 artiklan 7 kohdan perusteella.

121 Tämän vuoksi kanteen tarkoituksena on nyt riidanalaisen päätöksen kumoaminen vain siltä osin kuin päätöksessä todetaan, ettei British Coalin 1.4.1990 lähtien perimä 5,50 tai 6 GBP:n/t suuruinen lupamaksu ole ristiriidassa niiden perustamissopimuksen määräysten kanssa, joihin on vedottu.

122 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pitää asianmukaisena tutkia ensin kahta ensimmäistä kanneperustetta, jotka koskevat perustamissopimuksen määräysten ilmeistä noudattamatta jättämistä, ja tutkia sen jälkeen menettelymääräysten noudattamista, perustelujen riittävyyttä ja harkintavallan väärinkäytön puuttumista, jotka ovat kolmen viimeisen kanneperusteen kohteina.

*1. Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan rikkomista*

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

123 Kantaja väittää, että komissio on tehnyt ilmeisiä tosiseikkoja koskevia ja oikeudellisia virheitä päätellessään, että 5,50 tai 6 GBP:n/t suuruinen lupamaksu oli lainmukainen, vaikka kantaja oli osoittanut sen olevan liian suuri, koska sillä estetään kantajan jäsenyrityksiä tekemästä kohtuullista voittoa ja asetetaan ne huomattavasti heikompaan kilpailuasemaan British Coaliin verrattuna.

124 Binder Hamlynin kertomuksessa tutkittiin 31.3.1991 päättynyttä viisivuotiskautta ja siinä esitettiin ensiksi British Coalin toimintakustannuksia koskenut selvitys, toiseksi laskentatapa, jota British Coal väittää soveltavansa ja kolmanneksi riidanalaisessa päätöksessä käytetty laskentatapa, joka perustuu British Coalin liikevoittoon.

125 Kantaja huomauttaa, että Binder Hamlynin kertomuksessa esitetään "tilintarkastustoimiston saamat tulokset, jotka perustuvat British Coalin vuosittaisiin tilinpäätöksiin sekä Binder Hamlynin kantajan jäseniltä saamiin tilinpäätöstietoihin", ja sen tarkoituksena on "todistaa komissiolle, että jos asiaa tutkitaan tavanomaisten tilinpäätöstietojen perusteella, British Coalin tällä hetkellä vaatima lupamaksu on liian suuri", käytettiinpä mitä laskentatapaa hyvänsä.

126 Ensimmäistä laskentatapaa sovellettaessa kertomuksen laatijat ovat päätelleet, että ottaen huomioon British Coalin 1 GBP:ksi/t arvioimat lupamaksun perimiskustannukset ja tavanomainen kate 37 prosenttia, toimiluvan kohtuullinen taso olisi 1,37 GBP/t. Binder Hamlynin kertomuksen 4.7 kohdan taulukon mukaan British Coal sai 31.3.1991 päättyneen tilivuoden aikana perimästään 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksusta kuitenkin voittoa, joka oli arviolta 400 prosenttia sen omista kustannuksista.

127 Toisen laskentatavan mukaan laskettiin British Coalin keskimääräiset toimintakustannukset, verrattiin niitä toimiluvan haltijoiden kustannuksiin, lisättiin kohtuullinen kate toimiluvan perusteella toimivalle yrityssektorille, otettiin toimiluvan saaneiden yritysten tuottaman hiilen lopullinen myyntihinta ja vahvistettiin lupamaksun määrä toimiluvan haltijoiden kustannusten, lisättynä niiden katteella, ja lopullisen myyntihinnan välisen eron perusteella.

128 Kate, jonka kantajan jäsenten otaksuttiin tämän laskentatavan perusteella lisäävän, oli kuitenkin vain 5—6 prosenttia, vaikka sen piti olla paljon suurempi, koska yritystoimintaan liittyvät taloudelliset riskit olivat erittäin suuret ja lisäarvo koostui niiden tekemästä työstä. Lisäksi vertailukohtana käytetty hiilen myyntihinta oli täysin keinotekoinen: jos myyntihinnan arvioinnissa käytettiin British Coalin esittämää 130 p:n/Gj hintaa, lupamaksun piti olla negatiivinen, ottaen huomioon toimiluvan saaneiden avolouhosten 135 p/Gj ylittävät keskimääräiset toimintakustannukset.

129 Lopuksi komissio oli kantajan mukaan arvioinut riidanalaisen päätöksen 72 kohdassa määriteltyjen edellytysten perusteella 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksun olevan lainmukainen määrittelemällä toimiluvan saaneiden yritysten tuotantokustannukset vertaamalla niitä toimitetusta hiilestä saataviin tuottoihin ja vähentämällä lupamaksun kulujen ja tuottojen erotuksesta saadakseen selville, saattoiko toimiluvan saanut yritys tehdä voittoa tämän laskutoimituksen tuloksen perusteella ja asetettiinko tämä merkittävästi heikompaan kilpailuasemaan British Coaliin nähden.

130 Vaikka riidanalaisen päätöksen 72 kohdasta käy selvästi ilmi, että perusteena olivat toimiluvan haltijoiden kustannukset ja kate, komissio oli kantajan mukaan kuitenkin soveltanut tätä perustetta riidanalaisen päätöksen 74 kohdassa, kun se käytti British Coalin kustannuksia, vaikka se oli itse myöntänyt, että British Coalilla ja toimiluvan perusteella toimivalla yrityssektorilla oli erilainen kustannusrakenne.

131 Valittajien 29.3.1990 päivätyn valituksen liitteestä G käy ilmi, että toimiluvan haltijoiden avolouhosten toimintakustannukset ylittävät valittajien mukaan ainakin 20 prosentilla British Coalin avolouhosten toimintakustannukset, joten lupamaksun alentaminen 5,50 tai 6 GBP:hen/t ei ollut ollut riittävä toimenpide vähentämään merkittävää kilpailuhaittaa, joka toimiluvan saaneille tuottajille oli aiheutunut.

132 Komissio oli arvioinut Yhdistyneen kuningaskunnan pysyvälle edustajalle 28.8.1990 osoittamassaan kirjeessä, että tuolloin peritty 7 GBP: n/t lupamaksu vaikutti joka tapauksessa liian suurelta. Kantaja ihmettelee sen vuoksi, miten komissio on voinut päätellä, että lupamaksun määrän vähäinen alentaminen poistaisi kilpailunvastaisen vaikutuksen huolimatta kantajan esittämästä runsaasta vastanäytöstä.

133 Komission mukaan, jota British Coal pääosin tukee, kantaja myöntää implisiittisesti, että British Coalin perimä lupamaksu on lainmukainen ja että eri tilanteissa voidaan periä erilaisia lupamaksuja. Selvittääkseen, oliko riidanalainen lupamaksu perustamissopimuksen tavoitteiden vastainen, komissio oli soveltanut riidanalaisen päätöksen 72 kohdassa perustetta, joka koski 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksun kohtuullisuutta tai suhteellisuutta (ks. asia 395/87, Tournier, tuomio 13.7.1989, Kok. 1989, s. 2521).

134 Komissio väittää tutkineensa tältä osin, saivatko kantajan jäsenet 1.4.1990 alkaen British Coalin tarjouksen kannalta katsoen British Coalin hintoihin verrattavissa olevia hintoja ja oliko niillä kohtuullisten lupamaksujen ansiosta samanlainen mahdollisuus päästä sähköntuotantoon tarkoitetun hiilen markkinoille kuin British Coalilla.

135 Uusien ehtojen ansiosta kantajan jäsenten kate myynnistä sähköntuottajayrityksille lisääntyi komission mukaan yli 20 prosenttia verrattuna niiden aikaisempiin bruttomääriin. Koska kantajan miltään jäsenyritykseltä ei ole saatu sellaisia konkreettisia tietoja todellisista tuotantokustannuksista, joista kävisi ilmi, että kustannuserot asettaisivat ne epäedulliseen kilpailuasemaan, komissiolla ei ollut käytettävissään mitään perustetta, joka olisi osoittanut sen päätelmien järjenvastaisuuden.

136 Arvioidakseen British Coalin tarjouksen yhteensopivuutta perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan kanssa komissio otti erityisesti huomioon British Coalin lakiin perustuvan velvollisuuden huolehtia hiilen saatavuudesta julkisen intressin turvaamiseksi, sen omistusoikeuden hiileen ja kantajan 13.5.1988 ja 25.5.1990 päivätyissä kirjeissään antamat lausunnot, joiden mukaan 11 GBP:n/t ja 6 GBP:n/t lupamaksut olivat hyväksyttäviä.

137 Binder Hamlynin kertomus ei komission mukaan perustunut NALOO:n jäseniltä saatuihin kirjanpitotietoihin, vaan siinä esitettiin kolme British Coalin julkaistuista tilinpäätöstiedoista saatua kuvitteellista ekstrapolaatiota. Tässä kertomuksessa ei otettu huomioon lupamaksun kahta tavoitetta, jotka ovat toimiluvan myöntämiseen ja lupamaksun perimiseen liittyvien hallinnollisten kustannusten kattaminen ja tuoton maksaminen British Coalin omistusoikeudesta.

138 Kertomuksessa tehtiin tiettyjä muunnoksia, joiden tarkoituksena oli tukea NALOO:n jäsenten perusteluita, ilman että näille muunnoksille olisi esitetty tosiseikkoihin liittyvää tai tilastollista perustaa. Lisäksi todisteet, joille kertomus perustuu, ovat peräisin riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettua ajanjaksoa edeltäneeltä ajalta.

139 Komissio huomauttaa, että vaikka se myönsi British Coalin ja NALOO:n jäsenten toiminnan laajuuden erot, se ei ole erityisesti hyväksynyt, että toimiluvan saaneiden avolouhosten toimintakustannukset olisivat 20 prosenttia British Coalin kustannuksia suuremmat. Yhtäältä komissiolla ei nimittäin ollut ollut käytettävissään

mitään tietoja NALOO:n jäsenten kustannuksista. Toisaalta tietyt seikat osoittivat, että asianomaiset yritykset olivat edelleen tehneet voittoa, vaikka ne maksoivat lupamaksuja, joiden suuruus saattoi olla 16 GBP/t. Komissio korostaa tältä osin, että toimiluvan haltijoiden tuotanto on kasvanut jatkuvasti vuodesta toiseen.

140 Komissio korostaa, että toisin kuin kantaja väittää, British Coal ja toimiluvan saaneet kaivokset eivät kilpaile samoista hiilivaroista, koska British Coal ei ole kiinnostunut pienistä hiiliesiintymistä. British Coalilla ja pienillä kaivosyrityksillä on erilaiset toimintatavat, kuten kantaja itsekin on todennut 29.3.1990 päivätyn valituksensa 10 kohdassa.

141 Se, että toimiluvan saaneissa avolouhoksissa louhitaan hiiltä lähempänä maanpintaa olevista esiintymistä, joissa siirrettävien maakerrosten määrä louhittua hiilitonnia kohden on merkittävästi pienempi, ylittää kaikki British Coalin laajemmasta toiminnasta koituvat suurtuotannon edut. Toimiluvan saaneiden kaivosten tilanne muuttui sen jälkeen, kun vuoden 1990 *Coal Industry Act*illa kymmenkertaistettiin niiden esiintymien suurin sallittu määrä, joita kyseiset kaivokset saattoivat hyödyntää. NALOO:n jäsenten mahdollisuuden hyödyntää esiintymiä pitäisi näkyä louhitun hiilen määrässä, mitä Binder Hamlynin kertomuksessa, jossa käsitellään ainoastaan 1.4.1990 edeltänyttä tilannetta, ei oteta huomioon.

142 British Coal lisää, että kertomuksen merkittävin piirre on se, että siinä on käytetty oletettuja eroja toimiluvan haltijoiden kustannusten laskemiseen, vaikka NALOO:lla ja epäilemättä myös Binder Hamlynin kertomuksen laatijoilla on täytynyt olla käytettävissään tiedot niiden todellisista kustannuksista. British Coal pitää epätodennäköisenä sitä, ettei toimiluvan saaneiden yritysten todellisia kustannuksia kuvaavia lukuja olisi annettu komission käyttöön, jos ne olisivat tukeneet NALOO:n valitusta. NALOO halusi mieluummin tehdä päätelmiä British Coalin julkaisemista tilinpäätöstiedoista ja laatia keinotekoisia ja epätarkkoja ekstrapolaatioita.

143 British Coal korostaa, ettei sellaiselle käsitykselle ole mitään perustetta, että toimiluvan haltijoiden kiinteät kustannukset tonnilta olisivat merkittävästi sen omia kiinteitä kustannuksia suuremmat. Ei ole näytetty toteen, että toimiluvan haltijoille aiheutuisi esiintymien hankinnasta kustannuksia, jotka ovat suurempia kuin British Coalin kustannukset. Se seikka, että toimiluvan saaneiden kaivosten louhiman hiilen määrä hehtaaria kohti on pienempi kuin British Coalin kaivosten, ei välttämättä merkitse kustannusten nousua, koska sekä British Coalille että toimiluvan saaneille tuottajille tärkein tekijä on maakerrosten ja louhitun hiilen välinen suhde.

144 British Coal korostaa myös kustannustensa olevan selvästi suuremmat kuin toimiluvan saaneiden yritysten ja sisältävän pesuun, sekoitusten tekoon ja sopimusten täytäntöönpanon valvontaan liittyviä kustannuksia. Lisäksi sen yleiskustannuksiin sisältyy osuus maan alla louhimisesta aiheutuvia yleiskustannuksia sekä useita menoeriä, joita toimiluvan saaneilla tuottajilla ei ole.

145 British Coalin mukaan Binder Hamlynin kertomuksessa käytetyssä ensimmäisessä laskentatavassa, joka koski British Coalin kustannuksiin laskettua lisäystä, jätettiin huomiotta se seikka, että toimiluvan saaneiden yritysten tuottama hiili on British Coalille kuuluvaa omaisuutta. Lisäksi 37 prosentin kate on laskettu mielivaltaisesti, ja se perustuu toimintakustannusten ja myyntihintojen vertailuun yhden vuoden ajalta. Minkäänlaista johdonmukaista selitystä ei ole annettu niille perusteille, joiden vuoksi olisi sovellettava tätä kateprosenttia perimiskustannuksiin lupamaksun suuruuden määrittämiseksi. Tässä laskentatavassa käytetään etenkin British Coalin kustannuksia koskevia oletuksia, jotka ovat täysin perusteettomia.

146 Binder Hamlynin kertomuksessa arvostellaan British Coalin mukaan tiettyjä sen laskentatapojen puutteita ja erityisesti toimiluvan saaneita tuottajia koskevien tietojen väitettyä puuttumista. Vaikka kertomuksessa käsitelläänkin näitä puutteita, siinä ei kuitenkaan käytetä toimiluvan saaneita tuottajia koskevia todellisia lukuja vaan esitetään niiden sijasta "järkeviä oletuksia".

147 Lopuksi British Coalin liikevoittoon perustuvalla laskentatavalla pyritään mukauttamaan tämä voitto "eri hintoihin, joita voidaan saada toimiluvan saaneilta yrityksiltä, sekä eri kustannuksiin, joita näille yrityksille aiheutuu". Kertomuksessa käytettiin kuitenkin 15 prosentin kustannuseroa, joka oli myös mielivaltaisesti valittu.

148 Kantaja vastaa, ettei se pidä asianmukaisena British Coalin lakiin perustuvien velvollisuuksien selvittämistä, sillä missään lain säännöksessä ei anneta British Coalille oikeutta käyttää väärin määräävää asemaansa toimiluvan saaneita tuottajia kohtaan. Komissio ei myöskään selittänyt, miksi se vetosi British Coalin hiiliesiintymiä koskevaan omistusoikeuteen ja miten tämä omistusoikeus vaikuttaa lupamaksun suuruuden kohtuullisuuteen.

149 British Coal on kantajan mukaan tavallisesti määrännyt mahdollisimman suuren lupamaksun, jota ei koskaan ole vähennetty muutoin kuin kanteiden tai viranomaisten tutkimusten perusteella. On mahdotonta väittää NALOO:n hyväksyneen minkä tahansa lupamaksun kohtuullisuuden: tällainen ehdollinen hyväksyminen riippui sellaisten muiden edellytysten täyttymisestä, jotka eivät täyttyneet.

150 Toisin kuin komissio väittää, Binder Hamlynin kertomuksen laatijat eivät pitäneet British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten kustannusten erona 20:tä prosenttia vaan 15:tä prosenttia, ja kertomuksessa otetaan huomioon British Coalin omistusoikeus ja toimilupajärjestelmän toimintaan liittyvät hallinnolliset kustannukset.

151 Moittiessaan Binder Hamlynin kertomusta siitä, että se perustui British Coalin eikä NALOO:n kustannuksiin, komissio toimi sekä epäjohdonmukaisesti että sekavasti, koska British Coalin kustannusrakennetta on koko tutkimuksen ajan pidetty viitearvona.

152 Komissio ei kantajan mukaan koskaan ole pyytänyt kantajaa antamaan tiedoksi omia kustannuksiaan, mikä johtuu useista syistä.

153 Kaikille kohtuullisen yhtenäisen lupamaksun määrittämiseksi ainoa järkevä lähtökohta oli nimittäin alan suurimman tuottajan eli British Coalin kustannukset. Lisäksi British Coal laski lupamaksun suuruuden omien kustannustensa perusteella, vaikka sillä oli käytettävissään toimiluvan perusteella toimivan alan yksityiskohtaiset kustannukset, koska se hoiti toimituslupajärjestelmää, jonka perusteella toimitusluvan saaneiden yritysten oli toimitettava sille kustannuksiaan koskevia tietoja. Myös riidanalaisessa päätöksessä käytettiin British Coalin kustannuksia vertailupohjana lupamaksun asianmukaisuuden määrittämiseksi.

154 Komissio ei kantajan mukaan ollut koskaan huomauttanut sen laskentatavan epäasianmukaisuudesta, jonka mukaan British Coalin kustannukset olivat laskelman perusteina ja jonka mukaan British Coalin avolouhosten ja toimiluvan saaneiden yritysten avolouhosten toimintakustannusten välinen erotus vähennettiin niistä. Jos komissio oli milloin tahansa katsonut, että sekä kantajan että sen itsensä käyttämä menetelmä oli epätarkka, oli käsittämätöntä, että se oli pitänyt sitä asianmukaisena koko menettelyn ajan eikä ollut pyytänyt kantajaa toimittamaan sen jäsenten kustannuksia koskevia tietoja sellaisen vertailupohjan luomiseksi, jonka perusteella lupamaksun kohtuullisuus voitaisiin päätellä.

155 Myös British Coalille lasketut louhintakustannukset, siltä osin kuin British Coal käyttää toimilupasopimusten lisäksi louhintalupajärjestelmää yksityisten yritysten osalta, kuvastavat erittäin ankaraa kilpailutilannetta.

156 Sitä vastoin kantajan jäsenten kustannukset eivät välttämättä kuvaa koko alan kustannuksia, koska kantaja ei edusta kaikkia Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimiluvan saaneita avolouhostoimintaa harjoittavia yrityksiä. Koska toimiluvan saaneet yritykset harjoittavat useita eri toimintoja, olisi mahdotonta saada luotettavia keskimääräisiä kustannuksia, sillä jokainen yhtiö jakaa kustannuksensa eri tavoin, ja on aina myönnetty, että NALOO:n on mahdotonta saada luotettavia ja merkityk-

sellisiä kustannustietoja, jotka koskisivat koko toimiluvan perusteella toimivaa yritys-sektoria. Vaikka tietojen saamista pidettäisiinkin mahdollisena, niiden kerääminen olisi vienyt runsaasti aikaa, maksanut paljon ja edellyttänyt Yhdistyneen kuningaskunnan kaikkien toimiluvan saaneiden tuottajien yhteistoimintaa. Kanteen nostamishetkellä sekä kantajalle että komissiolle oli selvää, että pakottavien määräaikojen takia tällainen menettely ei ollut mahdollinen.

157 Joka tapauksessa kantaja on eritellyt ja laskenut omien kustannustensa ja British Coalin kustannusten väliset erot. Asiantuntijat ovat tehneet tämän työn, jota komissio ei missään vaiheessa asettanut kyseenalaiseksi. Se seikka, että komissio oli käyttänyt osan vastineestaan toimiluvan perusteella toimivan yritys-sektorin ja British Coalin kustannusten välisten erojen selvittämiseen, osoittaa, että tämä oli osapuolten välisten keskustelujen pohjana koko tutkimuksen kestoajan.

158 Binder Hamlynin kertomus oli paremmin ajan tasalla kuin riidanalaisen päätöksen tiedot: kun komissio käytti 1.4.1990 edeltävää aikaa koskevia British Coaliin liittyviä tietoja, joissa jätettiin huomiotta toimiluvan haltijoiden omat kustannukset, kantaja käytti myös 1.4.1990 edeltävää aikaa koskevia tietoja, jotka oli saatu British Coalin julkisista tilinpäätöstiedoista, mutta niitä muunnettiin sen vuoksi, että voitiin ottaa huomioon toimiluvan haltijoiden omat kustannukset.

159 Komission väite, jonka mukaan British Coal ja toimiluvan perusteella toimiva yritys-sektori eivät kilpaile samoista esiintymistä, on käsittämätön: NALOO:n esittämistä asiakirjoista käy selvästi ilmi, että British Coal kieltäytyy antamasta toimilupia sellaisten esiintymien osalta, jotka kiinnostavat sitä, ja British Coal on itsekin todennut näin.

160 Komissio ei kantajan mukaan ole ymmärtänyt kustannusten ja hiilikaivoskuilun syvyyden välistä suhdetta: se seikka, että toimiluvan haltija voi louhia hiiltä ainoastaan sellaisista kaivoksista, jotka eivät ole kovin syviä, on melkoinen rajoitus

eikä etu. Näin ollen järjestelmä hankaloittaa toimiluvan haltijoiden toimintaa ja rajoittaa niiden mahdollisuuksia jakaa kiinteitä kustannuksiaan. Joka tapauksessa 250 000 tonnin määrällinen rajoitus on edelleen British Coalin ja toimiluvan perusteella toimivan yrityssektorin välisen kilpailun vakava rajoitus, mikä komission olisi pitänyt myöntää ainakin tutkimuksen alussa.

161 Kannattavuuden osalta Binder Hamlynin kertomuksessa otettiin huomioon lupamaksua koskevassa selvityksessä kaivosten suuruuden kasvaminen, joka oli mahdollista toimiluvan haltijoille vuoden 1990 *Coal Industry Act*in perusteella.

162 Lisäksi yksityisiä tuottajia mitä ilmeisemmin haittaa se, että British Coal ei maksa lupamaksuja ja saa hiilestä sähköntuottajilta hinnan, joka ylittää 12 prosenttia toimiluvan haltijoiden saaman hinnan.

163 NALOO huomauttaa, että toimiluvan perusteella toimivaa yrityssektoria koskevat tilastotiedot eivät millään tavoin osoita, että tämä sektori kukoistaisi taloudellisesti. Joka tapauksessa kysymys ei ole siitä, ovatko toimiluvan haltijat jatkaneet toimintaansa tai parantaneet tilannettaan tiettynä aikana, vaan siitä, olisiko niiden tilanne ollut vielä parempi ja niiden tuotanto vielä merkittävämpi, jos lupamaksu olisi alun perin ollut pienempi ja asianmukaisempi.

164 NALOO vastaa British Coalin väitteeseen, jonka mukaan Binder Hamlynin kertomuksessa ei oteta huomioon kantajan alun perin 20 prosentiksi arvioimaa toimintakustannusten eroa, että tilintarkastajien nimenomaisena tehtävänä oli laatia tältä osin karkea ja varovainen arvio kertomuksen johtopäätösten vahvistamiseksi.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

165 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa aluksi, että riidanalaisen päätöksen mukaan sähköntuottajien toimiluvan saaneille yrityksille maksaman hinnan nostaminen 157 p:yyn/Gj ja lupamaksun alentaminen 11 GBP:stä/t 5,50 tai 6 GBP:hen/t 1.4.1990 alkaen paransi huomattavasti toimiluvan saaneiden avolouhoksia hyödyntävien yritysten bruttokatteita.

166 Näin ollen komissio arvioi, että ottaen huomioon voiton, jonka British Coal oli saanut avolouhostoiminnastaan tilivuoden 1989/1990 aikana ja joka perustui 160 p:n/Gj tuloihin, joita ei ollut kiistetty, uusi lupamaksu ei ollut perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan vastainen, vaikka oli olemassa eroja, jotka johtuivat erityisesti British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten avolouhosten kokoeroista.

167 Kantaja on 29.3.1990 tekemänsä valituksen liitteessä G esitetyn ja British Coalin tilivuotta 1988/1989 koskevien virallisten tilinpäätöstietojen mukaan tehdyn, toimiluvan saaneiden avolouhoksia hyödyntävien yritysten kustannusselvityksen perusteella tehnyt sen päätelmän, että 11 GBP:n/t lupamaksu oli liian korkea verrattuna 8,50 GBP:hen/t (34 p/Gj) ja että sähköntuottajien tuolloin tarjoama hinta 120 p/Gj oli liian alhainen verrattuna 8,50 GBP:hen/t (34 p/Gj).

168 Kantajan valituksen tarkoituksena oli parantaa kaiken kaikkiaan 68 p:llä/Gj jäsentensä tilivuonna 1988/1989 vallinneita yritystoiminnan edellytyksiä.

169 Yhtäältä sähköntuottajien toimiluvan saaneille yrityksille maksamia hintoja korotettiin kuitenkin 157 p:yyn/Gj 1.4.1990 lähtien, eli niitä korotettiin 37 p:ä/Gj verrattuna edellä mainittuun aikaisempaan hintaan 120 p/Gj. Toisaalta 11 GBP:n/t (44 p/Gj) lupamaksua alennettiin 5,50 tai 6 GBP:hen/t (24 p/Gj) samasta päivästä alkaen, eli alennus oli noin 20 p/Gj.

170 Tämän perusteella kantaja on saanut jäsentensä toimiluvan saaneiden avolouhosten yritystoiminnan edellytyksiin selvän kokonaisparannuksen, jonka arvo on noin 57 p/Gj.

171 Kuten komissio on todennut riidanalaisen päätöksen 53 kohdassa ilman että kantaja olisi kiistänyt tätä seikkaa, toimitussopimus merkitsi lisäksi British Coalille alhaisempia hintoja kuin ne, jotka se oli saanut sähköntuottajilta aikaisemmin, joten toimiluvan saaneiden avolouhoksia hyödyntävien yritysten suhteellinen asema parantui.

172 Näin ollen ei näytä siltä, että noin 11 p:n/Gj ero (68 p/Gj—57 p/Gj) kantajan lopullisesti saamien kokonaistulosten (37 p/Gj + 20 p/Gj) ja kantajan valituksensa liitteessä G asettaman tavoitteen (34 p/Gj + 34 p/Gj) välillä olisi yksinään sellainen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voisi ensi näkemältä päätellä komission ilmeisesti jättäneen noudattamatta perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohtaa riidanalaista päätöksestä tehdessään.

173 On kuitenkin tutkittava, ovatko kantajan esittämät todisteet ja perustelut sellaisia, joiden perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi kumota tekemänsä alustavan päätelmän.

174 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tältä osin, että kaikki kolme kantajan käyttämää lupamaksua koskevaa laskentatapaa, joilla pyrittiin osoittamaan riidanalaisen lupamaksun liiallisuus ja kiistämään riidanalaisen päätöksen lainmukaisuus, perustuvat British Coalin tilastoihin 31.3.1991 päättynyttä tilivuotta 1990/1991 edeltäneiltä tilivuosilta.

175 Ensimmäisen laskentatavan osalta Binder Hamlynin kertomuksen laatijat vahvistavat kertomuksensa 4.5 kohdassa, että he ovat nojautuneet British Coalin tilivuotta 1989/1990 koskeviin toimintakustannuksiin.

176 Kertomuksen 5.14 kohdassa todetaan toisen laskentatavan osalta, että "koska tilivuoteen 1990/1991 liittyviä tietoja ei ole vielä saatavilla, on oletettu, että kulut olivat samat kuin tilivuoden 1989/1990 kulut ottaen huomioon, että nämä luvut olivat samansuuruiset neljän edellisen tilivuoden aikana".

177 Kolmannen laskentatavan osalta Binder Hamlynin kertomuksessa oletetaan samoin, että British Coalin liikevoitto on pysynyt samana tilivuodesta 1989/1990 tilivuoteen 1990/1991 eli 13,34 GBP:nä/t.

178 Kantaja ei kuitenkaan voinut perustellusti nojautua pelkästään edellisenä, 31.3.1990 päättyneenä tilivuonna kirjatuista British Coalin avolouhostoiminnan tuloksista tilivuodelle 1990/1991 ekstrapoloituihin tietoihin osoittaakseen British Coalin 1.4.1990 jälkeen perimän 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksun liiallisuuden.

179 Edellä mainitusta kantajan komissiolle osoittamasta 6.12.1991 päivätystä kirjeestä käy nimittäin ilmi, että tilivuoden 1990/1991 aikana kirjatut British Coalin avolouhostoiminnan tulokset eroavat merkittävästi edellisen tilivuoden tuloksista, koska kyseisten avolouhosten liikevoitto vähentyi 13,34 GBP:stä/t 8,86 GBP:hen/t muun muassa niiden toimintakustannusten kasvun vuoksi.

180 Lisäksi sen sijaan, että kantaja olisi esittänyt jäsentensä todelliset toimintakustannukset osoittaakseen lupamaksun liiallisuuden, se huomautti vastauksensa 25 kohdassa, ettei sillä ollut kustannuksista luotettavia ja merkityksellisiä tietoja, jotka koskisivat koko toimiluvan perusteella toimivaa yrityssektoria.

181 Kantaja on myös täsmentänyt, ettei sillä ollut käytettävissään luotettavia keskimääräisiä toimintakustannuksia, jotka olisi saatu yksittäisiltä toimiluvan saaneilta yrityksiltä, koska nämä harjoittavat useita eri toimintoja, muun muassa tie- ja vesirakennus-, kuljetus- ja kiinteistötoimintaa, ja että jokainen niistä jakoi kustannukset eri tavoin, koska ainoa Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimiva "puhdas" avolouhosyritys oli British Coal.

182 Lisäksi kantaja on todennut 29.3.1990 tekemänsä valituksen liitteessä G, että kaikkien toimipaikkojen toimintakustannukset poikkeavat toisistaan ja että sen vuoksi yhden tuottajan keskimääräiset kustannukset ovat erilaiset kuin toisen tuottajan keskimääräiset kustannukset.

183 Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella ei ole käytettävissään vertailuaineistoa, joka vahvistaisi kantajan näkemyksen, se ei tämän vuoksi voi nojautua ainakaan kantajan väitteeseen, joka koskee British Coalin avolouhostoiminnan ja toimiluvan saaneiden yritysten toimintakustannusten eroa, jonka kantaja arvioi valituksessaan 20 prosentiksi ja jonka se alensi myöhemmin Binder Hamlynin kertomuksessa 15 prosenttiin ilman muita perusteita kuin tilintarkastajille annettu nimenomainen kehotus käyttää karkeaa ja varovaista arviota kertomuksensa päätelmien tukemiseksi.

184 Kuten kantaja toteaa kanteensa 3.9 kohdassa, suurin osa toimiluvan saaneista kaivoksista toimii lisäksi lähellä maan pintaa ja hyödyntää käytäviä, joista päästään suoraan hiiliesiintymille, vähentääkseen investointeja ja toimintakustannuksia. Kantaja on 29.3.1990 tehdyn valituksensa 10 kohdassa korostanut myös, että sen jäsenet onnistuvat paikallistamaan ne toimipaikat, joilla voidaan korottaa poistettavien maakerrosten määrä verrattuna louhittavan hiilen määrään vähintään suhteeseen 18:1. Kantajan itsensä mielestä maakerrokset ovat kuitenkin pääasiallinen avolouhostoiminnasta suoraan aiheutuva muuttuva kustannus.

185 Näin ollen on selvää, että tilintarkastajien asiantuntijalausuntoa, jolla pyritään osoittamaan riidanalaisen lupamaksun liiallisuus, ei ole tehty British Coalin tilivuotta 1990/1991 koskevien tilinpäätöstietojen eikä NALOO:n jäseniltä saatujen tilinpäätöstietojen perusteella.

186 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei myöskään voi hyväksyä edellä mainittua kantajan väitettä, jonka mukaan Binder Hamlynin kertomuksessa osoitettaisiin lupamaksun liiallisuus riippumatta käytetystä laskentatavasta ja joka nojautuu "tilintarkastajien lausuntoon, joka perustuu British Coalin tilinpäätökseen sekä kantajan jäseniltä saatuihin tilinpäätöstietoihin".

187 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei erityisesti voi arvioida riittävän pätevästi kantajan ehdottamaa ensimmäistä laskentatapaa, joka perustuu siihen, että British Coalin avolouhostoimipaikkojen katetta sovelletaan lupamaksun perimistä koskeviin kustannuksiin.

188 Ensiksi, kantaja ei voi osoittaa tilivuoden 1989/1990 osalta toteamansa British Coalin avolouhostoiminnan 37 prosentin katteen yksinkertaista ekstrapolointia tilivuodelle 1990/1991 perustelluksi, koska näiden toimipaikkojen toiminnan tulokset ovat muuttuneet tilivuodesta toiseen, kuten edellä on todettu.

189 Toiseksi, vaikka oletettaisiin, että British Coalin avolouhosten kate oli ollut 37 prosenttia tilivuoden 1990/1991 aikana, kantaja ei anna mitään perusteluja eikä selityksiä, joiden perusteella voitaisiin hyväksyä tämän saman katteen soveltaminen British Coalin lupamaksun perimistä koskeviin kustannuksiin.

190 Kolmanneksi, kantajan ehdottamassa ensimmäisessä laskentatavassa ei oteta huomioon muun muassa yleiskustannuksia, joita British Coalille välttämättä aiheutuu hiilen louhimisesta syvältä maan sisältä, mikä on kuitenkin British Coalin toiminnan pääasiallisin osa, eikä kustannuksia, joita sille asetetaan laissa sen yleishyödyllisen tehtävän perusteella ja joita toimiluvan saaneiden yritysten ei tarvitse maksaa.

191 Toisin kuin kantaja väittää vastauksensa 23 kohdassa, ei kaiken kaikkiaan näytä siltä, että suositellussa laskentatavassa otettaisiin huomioon British Coalin hiiltä koskevan omistusoikeuden tuottoa koskevaa tekijää, jonka vastineena on lupamaksu ja jonka perusteltavuutta kantaja ei periaatteessa ole kiistänyt.

192 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi myöskään katsoa, että ne päätelmät, jotka kantaja tekee käyttäen toista laskentatapaa eli sitä laskentatapaa, jota British Coal vahvistaa käyttävänsä, olisi näytetty toteen.

193 Yhtäältä Binder Hamlynin kertomukseen liitetyssä taulukossa arvioidaan toimiluvan haltijoiden tuotanto- ja kuljetuskulut (delivered costs) erotuksetta 156 p:ksi/Gj tilivuosien 1989/1990 ja 1990/1991 ajalta.

194 Tämä toimintakustannusten ennallaanpysyminen antaa syyn epäillä, etteivät Binder Hamlynin kertomuksen laatijat ole ottaneet kantajan väitteen mukaisesti laskelmissaan huomioon vuoden 1990 *Coal Industry Act*in mukaista toimiluvan saaneiden yritysten toimipaikkojen suurimman sallitun koon kymmenkertaistumista, minkä johdonmukaisena seurauksena pitäisi olla näiden toimipaikkojen toimintakustannusten muuttuminen tilivuodesta toiseen.

195 Toisaalta kantaja ei ole kyennyt tukemaan vakuuttavasti väitettään, jonka mukaan toimiluvan saaneiden avolouhoksia hyödyntävien yritysten keskimääräisten toimintakustannusten perusteella toinen laskentatapa johtaisi negatiiviseen lupamaksuun.

196 Tältä osin kantaja on vastauksensa 25 kohdassa ilmoittanut olevansa kykenemätön esittämään luotettavia tietoja toimiluvan saaneiden yritysten keskimääräisistä kustannuksista yksittäisten yritysten osalta tai kokonaisuutena.

197 Lisäksi kantaja arvioi 29.3.1990 tekemänsä valituksen liitteessä G toimiluvan haltijoiden toimintakustannukset yli 135 p:ksi/Gj lisäämällä British Coalin avolouhosten tilivuoden 1988/1989 toimintakustannuksiin 20 prosenttia, kun Binder Hamlynin kertomuksessa puolestaan arvioidaan samojen toimipaikkojen kustannukset 136 p:ksi/Gj kaivoksella (146 p:n/Gj toimituskulut mukaan lukien) lisäämällä ainoastaan 15 prosenttia British Coalin avolouhosten saman tilivuoden 1988/1989 toimintakustannuksiin.

198 Koska tällaiset laskelmat ovat likimääräisiä ja jopa ristiriitaisia, ei näin ollen voida pitää toteennäytettyinä niitä päätelmiä, jotka kantajan mielestä voidaan perustellusti tehdä käyttämällä lupamaksun toista laskentatapaa.

199 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei katso, että myöskään niitä väitteitä olisi tuettu pätevästi, joita kantaja esittää kiistääkseen komission riidanalaisen lupamaksun kohtuullisuuden toteamiseen käyttämän kolmannen laskentatavan asianmukaisuuden.

200 Osoittaakseen, että tämän kolmannen laskentatavan mukaan olisi pääteltävä, että toimiluvan saaneet yritykset eivät voineet tehdä voittoa maksaessaan 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksun, kantaja mainitsee, että Binder Hamlynin kertomuksen laatijat ovat ottaneet huomioon British Coalin avolouhosten saaman voiton tonnia kohti suhteuttamalla voiton toimiluvan saaneiden yritysten perimien eri hintojen sekä niiden maksamien erilaisten kustannusten mukaan.

201 Tällainen esitys ei kuitenkaan voi olla hyväksyttävissä, koska kantaja väittää muutoin, ettei se ole voinut saada luotettavia ja merkityksellisiä tietoja toimiluvan saaneiden yritysten kustannuksista yksittäisten yritysten osalta eikä kokonaisuutena.

202 Lisäksi British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten avolouhosten toimintakustannusten välinen ero, jonka Binder Hamlynin kertomuksen laatijat ovat arvioineet 17 p:ksi/Gj tilivuodelta 1990/1991, ei perustu mihinkään tarkistettavissa olevaan todelliseen perusteeseen.

203 Tältä osin Binder Hamlynin kertomuksen laatijat ovat arvioineet tämän oletetun eron 17 p:ksi/Gj myös tilivuodelta 1989/1990. Koska British Coalin avolouhosten toimintakustannukset arvioitiin erotuksetta 111 p:ksi/Gj molemmilta tilivuosilta 1989/1990 ja 1990/1991, kuten kertomuksen liitteessä 1 todetaan, tätä kertomusta luettaessa ei edelleenkään ilmene, että sen laatijat olisivat missään tapauksessa ottaneet huomioon sitä, että vuoden 1990 *Coal Industry Act*in voimaantulon jälkeen toimiluvan haltijoilla oli mahdollisuus louhia hiiltä avolouhoksista, joiden suurin sallittu koko oli kymmenkertainen.

204 Kaiken edellä esitetyn perusteella kantaja ei ole esittänyt päteviä tosiseikkoja väitteidensä tueksi.

205 On kuitenkin todettava, että Yhdistyneen kuningaskunnan pysyvälle edustajalle 28.8.1990 lähettämässään kirjeessä komissio oli arvioinut, että British Coalin tuolloin perimä 7 GBP:n/t lupamaksu vaikutti joka tapauksessa liian suurelta.

206 Tämä väite, joka muutoin oli esitetty alustavasti, liittyi kuitenkin sellaiseen taloudelliseen toimintaympäristöön, jossa sähköntuottajien toimiluvan saaneille tuottajille maksamat hinnat olivat selvästi alemmat kuin 1.4.1990 korotetut hinnat.

207 Komissio on siis voinut lainmukaisesti katsoa riidanalaisessa päätöksessä, että lupamaksu, jota sillä välin oli alennettu 5,50 tai 6 GBP:hen/t, ei ollut niin suuri, että se olisi ollut lainvastainen ottaen huomioon sen, että sähköntuottajat olivat nostaneet toimiluvan saaneille yrityksille maksamansa hinnan 157 p:yyn/Gj 1.4.1990 alkaen.

208 Kantaja on lisäksi itse ilmoittanut British Coalille 13.5.1988 osoittamassaan kirjeessä, että se pitäisi avolouhoksilta perittävää lupamaksua kohtuullisena, jos British Coal alentaisi tuolloin perityn 13,50 GBP:n/t summan 11 GBP:hen/t.

209 Toisin kuin kantaja väittää, tästä kirjeestä ei ilmene, että tämän suostumuksen, joka annettiin ottaen huomioon kaikki tuolloin vallinneet olosuhteet, edellytyksenä olisi ollut muiden edellytysten täyttyminen.

210 Asiakirjoista ja erityisesti kantajan vastauksista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksiin käy ilmi, että kun lupamaksua alennettiin 13,50 GBP:stä/t 11 GBP:hen/t, sähköntuottajien toimiluvan saaneille tuottajille maksamat hinnat olivat huomattavasti alemmat kuin 1.4.1990 korotetut hinnat.

211 Lisäksi kantaja on itse myöntänyt komissiossa käydyn menettelyn aikana, että vähäinen hintaero British Coalille ja yksityissektorille tarjottujen hintojen välillä voisi olla kohtuullinen British Coalin koon vuoksi ja että 5 p:n/Gj ja jopa 10 p:n/Gj hintaero saattoi olla perusteltu.

212 Kantajan väitettä, jonka tämä esitti 6.12.1991 päivätyssä kirjeessään *sen jälkeen, kun* British Coalin liikevoitto oli pudonnut 31.3.1990 päättyneen tilivuoden 13,34 GBP:stä/t 8,86 GBP:hen/t 31.3.1991 päättyneenä tilivuonna, on pidettävä tehottomana.

213 Sen lisäksi, että tällä seikalla ei missään tapauksessa voi olla todistusarvoa, koska toimiluvan saaneiden avolouhosten todellisia liiketoiminnan tuloksia ei voida ottaa huomioon, asiakirjoista käy ilmi, että komissiolla olisi ollut käytettävissään nämä viimeksi mainitut luvut riidanalaista päätöstä tehdessään.

214 Koska kantaja ei ole esittänyt riittävän vakuuttavia vastakkaisia todisteita, kantajan komission toimenpiteiden jälkeen todellisuudessa saamien ehtojen kokonaisuuden ja kantajan valituksessaan ja erityisesti sen liitteessä G asettamien tavoitteiden välillä edelleen vallitseva ero ei sellaisenaan anna aihetta päätellä, että komissio olisi ilmeisesti jättänyt noudattamatta perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohtaa arvioidessaan, että British Coalin toimiluvan saaneilta avolouhoksilta 1.4.1990 alkaen perimä 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksu ei ollut niin suuri, että se olisi kyseisen määräyksen vastainen ottaen huomioon sen, että sähköntuottajat olivat korottaneet toimiluvan saaneille yrityksille maksamaansa hintaa 1.4.1990 lähtien ja alentaneet British Coalille maksamaansa hintaa.

215 Edellä esitetyn perusteella ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

*2. Toinen kanneperuste, joka koskee perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohdan sekä 60 ja 65 artiklan rikkomista*

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

216 Kantaja väittää pääasiallisesti, että riidanalaisessa päätöksessä on ilmeisesti jätetty noudattamatta perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohtaa sekä 60 ja 65 artiklaa, koska siinä ei ole sovellettu näitä määräyksiä riidanalaiseen lupamaksuun.

— Toisen kanneperusteen ensimmäinen osa

217 Kantaja väittää ensiksi, että perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohdassa, jossa kielletään rajoittavat menettelyt, joilla pyritään jakamaan markkinoita ja käyttämään niitä hyväksi, annetaan kielto, joka on riippumaton perustamissopimuksen muista määräyksistä. Tämä artikla on kantajan mukaan perustavanlaatuinen määräys, jolla perustetaan yhteisön yhteismarkkinat ja yhteiset tavoitteet ja johon perustamissopimuksen 60 ja 67 artiklan kilpailusäännöt perustuvat.

218 Komissio, jota British Coal pääasiallisesti tukee, vastaa riidanalaisessa päätöksessä valvoneensa, että perustamissopimuksen perusperiaatteet määritteleviä 2, 3 ja 4 artiklaa noudatettiin, ja noudattaneensa oikeuskäytännön mukaisesti myös näiden periaatteiden soveltamismenettelyä, sellaisena kuin se on määritelty perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdassa (asia 13/57, Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie ym. v. korkea viranomainen, tuomio 21.6.1958, Kok. 1958, s. 261; yhdistetyt asiat 27/58, 28/58 ja 29/58, Compagnie des Hauts Fourneaux et Fonderies de Givors ym. v. korkea viranomainen, tuomio 10.5.1960, Kok. 1960, s. 501, 523 ja asia 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. korkea viranomainen, tuomio 23.2.1961, Kok. 1961, s. 1, 75). Koska komissio on tehnyt asianmukaiset päätelmät perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan perusteella, sen ei ole ollut tarpeen tutkia näitä samoja seikkoja perustamissopimuksen muiden, yleisempien artikloiden perusteella.

— Toisen kanneperusteen toinen osa

219 Toiseksi kantaja väittää, että 60 artiklaa sovelletaan British Coalin menettelyyn vahvistaa lupamaksu, jonka periminen avolouhoksilta vaikutti välittömästi sen kykyyn ostaa toimiluvan saaneiden yritysten tuottamaa hiiltä. Hiilentuotannosta maksettava lupamaksu vaikuttaa välittömästi hintaan, jolla toimiluvan haltijat myyvät hiiltä. Joka tapauksessa 60 artikla on laadittu riittävän väljästi, jotta siihen sisältyy se, että määräävä tuottaja, kuten British Coal, vahvistaa lupamaksun.

220 Komissio ja British Coal kiistävät sen, että perustamissopimuksen 60 artikla koskisi hiilenmyyjien hintaa koskevia menettelyjä hiilenostajia kohtaan, ottaen huomioon kyseisen artiklan sanamuodon ja sen perusteella syntyneen johdetun oikeuden. Perustamissopimuksen 60 artiklaa ei sovelleta louhintalupiin eikä näihin toimilupiin sisältyviin lupamaksuihin ja maksuehtoihin. Nämä lupamaksut eivät ole hiilenostajien vaan hiiltä louhivien yritysten hiilen omistajille maksamia suorituksia. Se seikka, että lupamaksu vaikuttaa hinnanmuodostukseen ei ole merkityksellinen 60 artiklan kannalta.

221 Joka tapauksessa British Coal ei komission ja British Coalin mielestä harjoittanut ostajana syrjintää lupamaksua maksavien toimiluvan saaneiden kaivosten välillä, koska lupamaksut olivat kaikille samat.

— Toisen kanneperusteen kolmas osa

222 Kantaja huomauttaa, että jos pelkkä lupamaksun maksamiseen velvoittavan lausekkeen olemassaolo ei riko 65 artiklaa, perimällä liian korkeaa lupamaksua tällaisen lausekkeen perusteella voidaan rikkoa sitä, koska toimilupasopimus rajoittaa tuolloin huomattavasti kilpailua markkinoilla. Se seikka, että komissio on tehnyt päätelmänsä66 artiklan 7 kohdan rikkomisesta, ei vapauta sitä tutkimasta British Coalin lupamaksun vahvistamismenettelyä 65 artiklan kannalta.

223 Komissio ja British Coal vastaavat, että kantaja on 15.2.1991 ja 14.3.1991 päivätyissä kahdessa kirjeessään tyytynyt vain vetoamaan perustamissopimuksen 65 artiklaan British Coalin toimilupien myöntämistä koskevan järjestelmän yhteydessä, vaikka toimilupien myöntäminen on nimenomaisesti jätetty riidanalaisen päätöksen soveltamisalan ulkopuolelle. Perustamissopimuksen 65 artiklaan ei ollut vedottu lupamaksun suuruuden osalta.

224 Joka tapauksessa komissio oli perustellut riidanalaisen päätöksen perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan perusteella, eikä sen tarvinnut tutkia kaikkia muita mahdollisia väitteitä.

225 British Coal lisää, että komissio hylkäsi lupamaksun liiallisuutta koskevan kanneperusteen perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan perusteella ja että komissio olisi varmasti tehnyt saman päätelmän 65 artiklan perusteella. Joka tapauksessa komissiolla oli tarvittaessa mahdollisuus tehdä päätös perustamissopimuksen 65 artiklan ja/tai 66 artiklan 7 kohdan perusteella, kuten se on tehnyt EY:n perustamissopimuksen 85 ja/tai 86 artiklan perusteella (asia 85/76, Hoffman-La Roche v. komissio, tuomio 13.2.1979, Kok. 1979, s. 461, 116 kohta). Tässä tapauksessa 66 artiklan 7 kohta oli ilmeisesti kaikkein asianmukaisin määräys, minkä NALOO on myöntänyt 5.9.1990 päivätyn vaatimustensa yhteenvedon 8 kohdassa.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

226 Kantajan 5.9.1990 komission pyynnöstä tekemästä vaatimustensa yhteenvedosta ilmenee kantajan nimenomaisesti korostaneen, että "66 artiklan 7 kohta kattaisi kaikki rikkomiset", eli niiden määräysten rikkomiset, joista British Coalia moitittiin.

227 Koska komissio oli tämän perusteella tutkimuksessaan ja oikeudellisessa erittelyssään keskittynyt tähän viimeksi mainittuun määräykseen, kantaja ei voi väittää kumoamiskannettaan tukeakseen, että sen valituksen hylänneessä riidanalaisessa päätöksessä ei ollut sovellettu perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohtaa sekä 60 ja 65 artiklaa riidanalaiseen lupamaksuun.

228 Erittäin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 4 artiklan määräyksiä sovelletaan itsenäisesti ainoastaan tarkempien määräysten puuttuessa. Silloin kun ne toistetaan tai niitä säännellään perustamissopimuksen muissa määräyksissä, samaan määräykseen liittyvää lainsäädäntöä on tutkittava kokonaisuutena ja sovellettava eri oikeussääntöjä samanaikaisesti (ks. mm. yhdistetyt asiat 7/54 ja 9/54, Groupement des Industries Sidérurgiques Luxembourgeoises v. korkea viranomainen, tuomio 23.4.1956, Kok. 1956, s. 53; em. asia Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie ym. v. korkea viranomainen; asia C-128/92, Banks, tuomio 13.4.1994, Kok. 1994, s. I-1209, 11 kohta ja em. asia Hopkins ym., tuomion 16 kohta).

229 Koska perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohta pannaan täytäntöön 66 artiklan 7 kohdassa (ks. em. asia Banks, tuomion 12 kohta), riidanalaisessa päätöksessä on siis katsottava sovelletun samanaikaisesti näitä kahta määräystä, vaikka päätöksessä nojaudutaan nimenomaisesti ainoastaan 66 artiklan 7 kohtaan valituksen hylkäämisen perustelemiseksi.

230 Perustamissopimuksen 60 artiklaa ei sovelleta British Coalin myöntämiin hiilenlouhintalupiin, koska tämän määräyksen sisältyminen perustamissopimuksen V lukuun osoittaa, että se koskee ainoastaan vilpillistä ja syrjivää menettelyä tuotteiden hinnanasetannassa.

231 Siltä osin kuin British Coal myöntää louhintalupia, sitä ei kuitenkaan voida pitää tuotteiden myyjänä (ks. em. asia Banks, tuomion 13 kohta).

232 Kanneperusteen siitä osasta, joka perustuu perustamissopimuksen 65 artiklan soveltamisen laiminlyöntiin, on erityisesti todettava, että kantaja on vasta kanteessaan väittänyt, että "jos pelkkä lupamaksun maksamiseen velvoittavan lausekkeen olemassaolo ei riko 65 artiklaa, perimällä liian suurta lupamaksua tällaisen lausekkeen perusteella voidaan rikkoa sitä, koska toimilupasopimus rajoittaa tuolloin huomattavasti kilpailua markkinoilla, mikä on välitön seuraus toimilupasopimuksen täytäntöönpanosta".

233 Kantaja oli nimittäin aikaisemmissa kirjelmissään vedonnut 65 artiklaan ainoastaan British Coalin ja sähköntuottajien välillä tehdyn toimitussopimuksen osalta, vaikka tämä sopimus ei kuulu riita-asian kohteeseen, ja yleisen louhintalupajärjestelmän osalta vetoamatta kuitenkaan erityisesti riidanalaisen lupamaksun mahdolliseen ristiriitaan kyseisen määräyksen kanssa.

234 Tämän perusteella ja ottaen huomioon kantajan edellä mainitun toteamuksen, jonka mukaan perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohta kattoi kaikki British Coalin riidanalaiset menettelyt, kantaja ei voi moittia komissiota siitä, ettei tämä ole antanut ratkaisua riidanalaisen lupamaksun suuruuden yhteensopivuudesta perustamissopimuksen 65 artiklan kanssa.

235 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa myös, että yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että komissio saattoi oikeutetusti toteuttaa rikkomisen toteamista koskevan menettelyn EY:n perustamissopimuksen 85 tai 86 artiklan perusteella sellaisen sopimuksen osalta, jossa määräävässä markkina-asemassa olevan yrityksen sopimuskumppaneille asetettiin velvoitteita, jotka täyttivät määräävän markkina-aseman väärinkäytön tunnusmerkistön ja jotka saattoivat koskea myös 85 artiklaa ja erityisesti sen 3 kohtaa (em. asia Hoffmann-La Roche v. komissio, tuomion 116 kohta).

236 On myös katsottava, että komissiolla oli tässä tapauksessa mahdollisuus arvioida riidanalaisen lupamaksun suuruutta pelkästään perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan perusteella, sillä tämä määräys on perustellusti saattanut vaikuttaa komissiosta sopivimmalta käsiteltävän asian hahmottamiseksi.

237 Komissiolla oli erityiset perusteet menetellä näin, koska kantaja oli nimenomaisesti kehottanut komissiota toimimaan näin 5.9.1990 esittämässään vaatimustensa yhteenvedossa. Tältä osin kantaja itse vahvisti kanteensa 4.108 ja 4.109 kohdassa, että "yhteisöjen tuomioistuin on todennut 85 ja 86 artiklan muodostavan yhden yhtenäisen, samoja päämääriä tavoittelevan ETY:n perustamissopimuksen osan" ja että "vastaavaa sääntöä sovelletaan EHTY:n perustamissopimuksen osalta, koska kaikilla kilpailusäännöillä (ja näin ollen myös 65 ja 66 artiklalla) pyritään toteuttamaan EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklassa määritellyt päämäärät".

238 Siltä osin kuin kantaja ei ole esittänyt numerotietoja, joiden perusteella voitaisiin osoittaa 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksun suuruuden lainvastaisuus perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan kannalta, kantaja ei ole myöskään antanut komissiolle tietoja, joiden perusteella tämä voisi tutkia saman lupamaksun suuruuden lainmukaisuutta 65 artiklan kannalta.

239 Kaiken edellä esitetyn perusteella perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohdan sekä 60 ja 65 artiklan ilmeistä noudattamatta jättämistä koskeva kanneperuste on hylättävä.

*3. Kolmas kanneperuste, joka koskee hallinnollista menettelyä*

240 Kantajan kolmas kanneperuste on kolmiosainen.

Kolmannen kanneperusteen ensimmäinen osa

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

241 Kantaja väittää, että vaikka komissio hylkäisi valituksen, sen on tutkittava todisteet täydellisesti. Alkuperäisen, 29.3.1990 tehdyn valituksen liitteestä G ilmenee, että komissiolla oli käytettävissään p:inä/Gj ilmaistuja numerotietoja British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten avolouhosten toimintakustannusten välisestä erosta, joka arvioitiin vähintään 20 prosentiksi. Kantajan mukaan komissiolle oli valituksen jättämisestä lähtien selvää, että tämä ero oli "ydinongelma" sekä tosiseikkojen että oikeudellisten seikkojen osalta.

242 Riidanalaisessa päätöksessä ei kuitenkaan otettu kantaa Binder Hamlynin kertomukseen eikä siinä osoitettu millään tavoin komission ottaneen väitteensä mukaisesti huomioon kaikki vastineessaan mainitsemansa seikat. Komissio on kantajan mukaan näin ollen kieltäytynyt ottamasta huomioon niitä asian kannalta merkityksellisiä todisteita, joita kantajat sille esittivät ja jotka osoittivat objektiivisesti ja uskottavasti, että päätelmät, jotka komissio oli tehnyt 21.12.1990 päivätyssä kirjeessään olivat epätarkkoja ja kestämättömiä.

243 Komission kantajalle tältä osin esittämä moite todistusaineiston esittämisestä liian myöhään on kantajan mukaan perusteeton ja lisäksi vaikea ymmärtää, koska komissio edelleen väittää hyväksyneensä ja tutkineensa nämä todisteet.

244 Komissio ja British Coal kiistävät, että olisi tarpeen erotella niitä tilanteita, joissa komissio tekee kilpailua rajoittavan menettelyn lainvastaisuuden toteavan päätöksen, niistä tilanteista, joissa se käyttää toimivaltaansa hyväksyä tai hylätä valituksen.

245 Viimeksi mainitussa tapauksessa valittajan tehtävänä on esittää väitettään tukevat tosiseikat (asia T-24/90, Automec v. komissio, tuomio 18.9.1992, Kok. 1992, s. II-2223, 79 kohta). Erityisesti silloin, kun komissiolla on yksinomainen päätösvalta perustamissopimuksen 65 artiklan ja 66 artiklan 7 kohdan osalta, sen velvollisuutena on tutkia tosiseikat ja oikeudelliset seikat, jotka valittaja on sille esittänyt, ja annettava ratkaisu siitä, onko kilpailusääntöjä rikottu (asia 210/81, Demo-Studio Schmidt v. komissio, tuomio 11.10.1983, Kok. 1983, s. 3045, 19 kohta ja asia 298/83, CICCE v. komissio, tuomio 28.3.1985, Kok. 1985, s. 1105, 18 kohta) ja antaa ratkaisu valituksesta, jos sitä pyydetään, kuten nyt käsiteltävässä asiassa (asia 26/76, Metro v. komissio, tuomio 25.10.1977, Kok. 1977, s. 1875).

246 Kantaja kiistää komission ja British Coalin mukaan pääasiallisesti ne tosiseikat, joiden perusteella komissio on päätellyt 1.4.1990 jälkeen sovellettavan lupamaksun olevan kohtuullinen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä on tältä osin tutkia komission alun perin esittämä todistusaineisto ja määritellä niiden seikkojen olemassaolo, jotka järkevästi ajatellen tukevat komission väitteitä ja ratkaisua.

247 Kantaja on kuitenkin itse jättänyt ilmoittamatta komissiolle toimiluvan saaneiden avolouhoksia hyödyntävien yritysten taloudelliset perustiedot yksittäisten yritysten osalta tai kokonaisuutena, vaikka se olisi helposti voinut hankkia ne. Kantaja on mieluummin tehnyt päätelmiä sekä keinotekoisia ja epätarkkoja ekstrapolaatioita British Coalin julkaisemista tilinpäätöstiedoista.

248 Vaikka komissiolla ei ollut velvollisuutta tutkia Binder Hamlynin kertomusta, joka esitettiin komissiolle vasta silloin, kun tämä oli juuri laatimassa päätösehdotusta lopulliseen muotoon, mitä NALOO ei voinut olla tietämättä, se kuitenkin tutki kertomuksen ja katsoi, ettei kertomus sisältänyt sellaista tietoa, jonka perusteella komission olisi pitänyt muuttaa päätelmiään, ja ilmoitti tästä kantajalle.

249 Kantajan perustelut ovat epäjohdonmukaisia, koska kantaja sanoo olevansa vakuuttunut esitettyjen todisteiden todistusarvosta antaen näin ymmärtää, että lisätutkimusten tekeminen olisi ollut turhaa, kun se toisaalta väittää, että se seikka,

ettei komissio ollut todennut British Coalin menettelytapojen olevan lainvastaisia, voi johtua ainoastaan kyseisen toimielimen perusteettomasta laiminlyönnistä sen pidättäydyttyä suorittamasta lisätutkimuksia.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

250 Kantaja väittää yhtäältä, että komissio on kieltäytynyt ottamasta huomioon kantajan sille toimittamaa asian kannalta merkityksellistä ja vakuuttavaa aineistoa, ja toisaalta ilmoittaa olevansa kykenemätön esittämään luotettavia tietoja toimiluvan saaneiden yritysten toimintakustannuksista yksittäisten yritysten osalta tai kokonaisuutena. Näin ollen kantajan lausumat eivät tue tutkittua kanneperustetta, vaikka kantaja on itse arvioinut, että tällaiset tiedot olisivat ratkaisevia.

251 Kanteen 4.40 ja 4.137 kohdan ja vastauksen 7 kohdan mukaan komissio on lisäksi ilmoittanut kantajalle "että se katsoi, ettei Binder Hamlynin kertomus ollut asian kannalta merkityksellinen", "että se ei ottaisi sitä huomioon lopullisessa päätöksessään" ja että "sen osalta, oliko komissio tutkinut todisteita, vastattiin, etteivät todisteet olleet asian kannalta merkityksellisiä".

252 Tässä tapauksessa väitteessä kiistetään lopuksi jälleen riidanalaisen päätöksen perusteltavuus. Kuten kahden ensimmäisen kanneperusteen tutkimuksesta kuitenkin ilmenee, ei ole todettu, että komissio olisi ilmeisesti jättänyt noudattamatta niitä perustamissopimuksen määräyksiä, joihin kantaja on vedonnut.

253 Kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

Kolmannen kanneperusteen toinen osa

— Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

254 Kantaja arvioi, että riidanalainen päätös olisi kumottava sillä perusteella, että komissio ei ole tehnyt perinpohjaista tutkimusta toimiluvan perusteella toimivan yrityssektorin tuotantokustannuksista eikä erityisesti pyytänyt selityksiä sille tältä osin toimitetusta todistusaineistosta, vaikka sekä kantaja että komissio itse riidanalaisessa päätöksessä myönsivät, että nämä kustannukset olivat ratkaisevia sen arvioimiseksi, oliko perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohtaa rikottu.

255 Kantaja väittää lisäksi, ettei komissio ole määrännyt British Coalia toimittamaan sille todisteita, joiden perusteella voitaisiin arvioida valituksen tehneiden yhteenliittymien komissiolle toimittamien todisteiden merkityksellisyyttä. British Coalille ei koskaan annettu tiedoksi Binder Hamlynin kertomukseen sisältynyttä todistusaineistoa, joten British Coalilla on ollut tilaisuus esittää niistä huomautuksiaan vasta oikeudenkäynnissä.

256 Komissio kiistää perusteellisen tutkimuksen laiminlyöntiä koskevan väitteen.

257 British Coal toteaa, että tärkein puuttuva osatekijä ei ollut British Coalin todistus vaan kantajan omien jäsentensä taloudellista tilannetta kuvaava puolustusaineisto, jolla olisi voitu perustella kantajan väitteitä. British Coal ei olisi koskaan voinut esittää tällaisia todisteita.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

258 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (ks. em. asia Automec v. komissio, tuomion 79 kohta) valittajan tehtävänä on esittää komissiolle valituksensa perustana olevat tosiseikat ja oikeudelliset seikat.

259 Kantaja, jolla olisi pitänyt olla käytettävissään alkuperäistietoja, on kuitenkin ilmoittanut, ettei kykene esittämään luotettavia tietoja toimiluvan saaneiden kaivosten toimintakustannuksista yksittäisten yritysten osalta tai kokonaisuutena.

260 Vaikka oletettaisiin kantajan väitteen mukaisesti, että British Coalilla oli toimituslupajärjestelmän hoitajana käytettävissään kantajan jäsenten toimintakustannuksia koskevia tietoja, ei tässä tapauksessa näytä siltä, että komissiolla olisi ollut velvollisuus vaatia British Coalilta tällaisia tietoja.

261 Kantajan olisi sitä vastoin pitänyt kerätä maksullisen toimiluvan saaneilta hiiltä louhivilta jäseniltään todellisia toimintakustannuksia koskevat tiedot ja toimittaa ne komissiolle, jolloin tämä olisi voinut arvioida niitä eroja, joita näissä kustannuksissa mahdollisesti oli verrattuna British Coalin avolouhosten toimintakustannuksiin.

262 Missään tapauksessa ei ollut tarpeen toimittaa Binder Hamlynin kertomusta British Coalille.

263 Yhtäältä ei ole kiistetty komission ilmoittaneen kantajalle, ettei se pitänyt Binder Hamlynin kertomusta asian kannalta merkityksellisenä.

264 Toisaalta asiakirjoista ilmenee British Coalin pitäneen kantajan valitukseen antamassaan vastauksessa mahdollisesti parempana, että kantaja ilmoittaisi jäsentensä keskimääräiset kustannukset, jolloin saataisiin tarkempi luku kuin liitteessä G noudatetulla laskentatavalla, joka — sellaisena kuin se siinä oli kuvattu — oli ehdottoman varmasti väärä tapa.

265 On kuitenkin selvää, että kuten liite G, Binder Hamlynin kertomus ei perustu louhintaluvan saaneiden avolouhosten toimintakustannusten keskiarvoon vaan British Coalin kustannusten ekstrapolaation, johon on lisätty 15 prosentin arvioitu ero.

266 Näin ollen kantaja ei voi moittia komissiota siitä, ettei tämä ole tutkinut perusteellisesti toimiluvan saaneiden kaivosten tuotantokustannuksia.

267 Näin ollen kanneperusteen toinen osa on hylättävä.

Kolmannen kanneperusteen kolmas osa

— Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

268 Kantaja väittää, että komissio on loukannut sen puolustautumisoikeuksia. Komissio on esittänyt kirjallisessa menettelyssä seikkoja, joita ei ollut koskaan aikaisemmin annettu tiedoksi kantajalle, ja nämä seikat olivat koskeneet sellaisia aiheita, joista kantaja ei ollut koskaan saanut tosiasiallisesti esittää huomautuksiaan. Erityisesti komissio ei ollut koskaan asettanut kyseenalaiseksi laskentatapaa, jonka lähtökohtana olivat British Coalin kustannukset ja jossa otettiin huomioon British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten avolouhosten kustannusten väliset erot.

269 Komissio ei ollut missään vaiheessa esittänyt kantajalle erityisiä huomautuksia tai kriittisiä arvioita, joita Binder Hamlynin kertomus mahdollisesti oli herättänyt komission piirissä. Jos se halusi hylätä todisteita, sen olisi pitänyt esittää hylkäämisen syyt kantajalle, jotta tämä olisi voinut esittää huomautuksensa.

270 Vaikka komissio oli periaatteessa ilmoittanut tästä elokuussa 1990, se oli laiminlyönyt sellaisen kuulemisen järjestämisen, jossa kantajalla olisi ollut mahdollisuus esittää todisteitaan sellaisessa tilaisuudessa, johon myös British Coalilla olisi ollut mahdollisuus osallistua.

271 Komissio sitä vastoin katsoo noudattaneensa tarkasti perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdassa määriteltyjä menettelytapoja, joihin ei sisälly kuulemismenettelyä. Se antoi erityisesti kantajalle täyden vapauden esittää näkemyksensä. Kantaja osallistui useisiin komission järjestämiin kokouksiin, ja kantajan kanssa käytiin runsasta kirjeenvaihtoa. Vaikka komissio oli 21.12.1990 päivätyssä kirjeessään asettanut kahden viikon määräajan vastausten antamiseen, kantaja jatkoi kirjeenvaihtoa komission kanssa noin viiden kuukauden ajan ja esitti huomautuksiaan, joista suuri osa ei liittynyt millään tavoin alkuperäiseen valitukseen.

272 Vaikka Binder Hamlynin kertomus saapui komissiolle vasta kuuden kuukauden kuluttua päätösehdotuksesta, komissio oli kuitenkin tutkinut sen mutta ei ollut todennut, että sen perusteella olisi voitu määritellä avolouhosten todellisia kustannuksia. Kantaja ei kiellä komission ilmoittaneen sille, ettei pitänyt Binder Hamlynin kertomukseen sisältyneitä tietoja sellaisina, jotka voisivat vaikuttaa parhaillaan valmisteltavana olleeseen päätöksen lopulliseen sanamuotoon. Komissiolla ei siis mielestään ollut minkäänlaista velvollisuutta antaa kertomusta tiedoksi British Coalille.

273 Toisin kuin kantaja väittää, se seikka, että komissio ei riidanalaisessa päätöksessään nojaudu hallinnollisessa menettelyssä saamaansa todistusaineistoon, ei merkitse sitä, että kantajalta olisi evätty oikeus tulla kuulluksi (yhdistetyt asiat 40/73—48/73, 50/73, 54/73—56/73, 111/73, 113/73 ja 114/73, Suiker Unie ym. v. komissio, tuomio 16.12.1975, Kok. 1975, s. 1663, 100—103 kohta ja

asia T-66/89, Publishers Association v. komissio, tuomio 9.7.1992, Kok. 1992, s. II-1995, 65 kohta ja sitä seuraavat kohdat), koska tosiseikkojen todistusarvon arviointi on eri asia kuin komission suorittama valituksen tutkiminen (asia 27/76, United Brands v. komissio, tuomio 14.2.1978, Kok. 1978, s. 207, 257 kohta).

274 British Coal kiistää, ettei NALOO:lla olisi ollut kohtuullista mahdollisuutta tulla kuulluksi. Valittajalla ei ollut oikeutta vaatia kuulemistilaisuuden järjestämistä tai British Coalin läsnäoloa kyseisessä tilaisuudessa vaan enintään oikeus esittää kirjallisia huomautuksia komission päätösehdotuksesta. Kantajalla oli kuitenkin enemmän kuin riittävästi mahdollisuuksia ajaa asiaansa.

— Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

275 On muistutettava, että komission järjestämä menettely, jonka tarkoituksena on valvoa, että yritykset noudattavat kilpailusääntöjä, ei ole kontradiktorinen menettely valituksen tehneen yrityksen ja kyseisen menettelyn kohteena olevan yrityksen välillä. Tämän vuoksi ne kaksi yritystä, joita asia koskee, eivät ole menettelyn kannalta samanlaisessa tilanteessa, eikä valittaja voi vedota niihin puolustautumisoikeuksiin, jotka on annettu toiselle yritykselle ja joiden nojalla tällä on oltava mahdollisuus esittää näkemyksensä niistä väitteistä, joita mahdollisesti voidaan käyttää sitä vastaan, sekä näiden väitteiden perusteena olevista asiakirjoista (yhdistetyt asiat 142/84 ja 156/84, BAT ja Reynolds v. komissio, tuomio 17.11.1987, Kok. 1987, s. 4487, 19 kohta).

276 Tämän vuoksi valituksen tehnyt yritys ei voi vedota muodollisen kuulemistilaisuuden järjestämistä koskevaan oikeuteen, ennen kuin komissio hylkää sen tekemän valituksen.

277 Komissiolla on tässä tapauksessa ollut vielä vähemmän perusteltua aihetta katsoa kantajan kuulemisen olleen välttämätöntä, koska kantajalla ei oman arvionsa mukaan ollut sellaista ratkaisevaa todistusaineistoa, jolla se olisi voinut perustella väitteitään.

278 Kantajalla oli lisäksi todellisuudessa mahdollisuus esittää asianmukaisesti näkemyksensä ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä.

279 Asiaan liittyvistä tosiseikoista ja erityisesti kantajan ja komission yksiköiden välisestä kirjeenvaihdosta nimittäin ilmenee tältä osin, että kantajalla on ollut runsaasti tilaisuuksia esittää näkemyksensä riidanalaisen lupamaksun suuruuden lainmukaisuuteen liittyvästä keskeisestä kysymyksestä.

280 Komissio totesi nimittäin Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten kompromissitarjouksen hyväksymistä koskeneessa, 30.10.1990 päivätyssä kirjeessään, ettei ollut syytä asettaa kyseenalaiseksi lupamaksua, joka ei ollut niin suuri, että sillä olisi estetty tehokkaita yrityksiä tekemästä voittoa tai että sillä olisi heikennetty merkittävästi niiden kilpailuasemaa, kun otettiin huomioon niiden hiilestä saamat hinnat. Kantajalla oli kuitenkin ensimmäinen tilaisuus kiistää tämä päätelmä komissiolle 7.11.1990 osoittamassaan kirjeessä.

281 Kuten komission edellä mainitusta 21.12.1990 esitetystä alustavasta kannanotosta, jossa pääosin toistettiin 30.10.1990 esitetyt päätelmät, ilmenee, komissio on lisäksi täsmentänyt ottavansa lopullisesti kantaa asiaan vasta tutkittuaan huomautukset, joita kantaja mahdollisesti halusi esittää.

282 Kuten kantaja itse myönsi kanteensa 4.133 ja 4.145 kohdassa, sillä oli toinen mahdollisuus esittää yksityiskohtaisia, kirjanpitotiedoilla tuettuja perusteluita suoraan edellä mainitussa alustavassa kannanotossa esitetyistä perusteista.

283 Kuten kantaja kanteensa 3.59 ja 3.60 kohdassa kuitenkin itse toteaa, "on selvää, että [riidanalainen] päätös on pääosin sellainen kuin [21.12.1990 päivätyn] kirjeen perusteella voitiin aavistaa" ja että komissio on tässä kirjeessä "antanut lupamaksun kohtuullisuutta koskevan ratkaisun, jossa vedotaan samoihin oikeudellisiin seikkoihin samanlaisin sanamuodoin kuin [riidanalaisen] päätöksen 72—74 kohdassa".

284 Kantajalla oli 14.3.1991 päivätyssä kirjeessään vielä kolmas mahdollisuus arvostella komission näkemystä ja ilmoittaa toimittavansa tälle todistusaineistoa vaatimustensa tueksi heti, kun tällainen aineisto olisi käytettävissä.

285 Kantajalla oli lopuksi neljäs mahdollisuus esittää Binder Hamlynin kertomuksessa yksityiskohtaisia kirjanpitotietoja, jotka sen mielestä olisivat vahvistaneet komission 21.12.1990 päivätyssä kirjeessään tekemien ja riidanalaisessa päätöksessä pääosin toistamien päätelmien virheellisyyden.

286 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei erityisesti voi hyväksyä kantajan väitettä, jonka mukaan komissio ei ollut kertaakaan hallinnollisen menettelyn aikana kiistänyt laskentatapaa, jonka lähtökohtana olivat British Coalin kustannukset ja jossa otettiin huomioon British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten avolouhosten kustannusten väliset erot.

287 Komission 21.12.1990 päivätyn kirjeen 45 kohdasta käy päin vastoin ilmi, että komissio ainoastaan katsoi tuolla hetkellä, että British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten avolouhosten toimintaedellytysten väliset erot eivät olleet sellaisia, että niiden vuoksi ei olisi ollut mahdollista pitää riidanalaista lupamaksua kohtuullisena.

288 Näin ollen kanneperusteen kolmas osa on hylättävä.

289 Edellä esitetyn perusteella kolmas kanneperuste on hylättävä kokonaan.

*4. Neljäs kanneperuste, joka koskee riidanalaisen päätöksen riittämättömiä perusteluja*

290 Kantajan kanneperuste on kolmiosainen.

Neljännen kanneperusteen ensimmäinen osa

— Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

291 Kantaja väittää aluksi, että riidanalaisessa päätöksessä ei selitetty selkeästi, miksi komissio oli pitänyt 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksua hyväksyttävänä. Päätöksen perusteella asianomaisilla henkilöillä ei ollut mahdollisuuksia saada tietää syitä, joiden vuoksi komissio ei ollut puuttunut asiaan vähentääkseen lupamaksua enemmän, eikä tuomioistuimella mahdollisuutta valvoa taloudellisia tosiseikkoja tai olosuhteita.

292 Komissio ei kantajan mielestä voinut perustellusti arvioida riidanalaisen päätöksen 74 kohdassa lupamaksun lainmukaisuutta perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohdan kannalta pitämällä lähtökohtana British Coalin kustannusrakennetta, kun komissio 72 kohdassa vahvisti perusteen, joka nojautui toimiluvan saaneiden yritysten tuotantokustannuksia koskevaan selvitykseen. Komissio ei erityisesti selittänyt, mitä tarkoitettiin käsitteillä "tehdä voittoa" ja "merkittävä kilpailuaseman heikennys".

293 Riidanalaisessa päätöksessä ei kantajan mielestä esitetty syitä, joiden perusteella komissio ei ottanut huomioon British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten avolouhosten kustannusrakenteiden välisiä eroja, vaikka komissiolla oli hallussaan asian kannalta välittömästi merkityksellistä todistusaineistoa, joka osoitti päinvastaista, ja vaikka komissio oli riidanalaisen päätöksen 74 kohdassa myöntänyt, että kustannusten välillä oli merkittäviä eroja.

294 Riidanalaisen päätöksen 72 kohdassa ei mainittu, että komissio oli ottanut huomioon vastineessa käsitellyt tosiseikat ja väitteet. Se, oliko näin tehty, ei käy selvästi ilmi riidanalaisesta päätöksestä, joka näin ollen on kantajan mielestä riittämättömästi perusteltu.

295 Komissio, jota British Coal pääasiallisesti tukee, vastaa esittäneensä selvästi päätelmiensä perusteet perustamissopimuksen 5 ja 15 artiklan mukaisesti ja oikeuskäytännössä edellytetyllä tavalla eikä katso olevansa velvollinen tutkimaan kaikkia hallinnollisessa menettelyssä esitettyjä tosiseikkoja tai oikeudellisia seikkoja koskevia kysymyksiä (asia 14/61, Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken v. korkea viranomainen, tuomio 12.7.1962, Kok. 1962, s. 485; yhdistetyt asiat 209/78—215/78 ja 218/78, Heintz van Landewyck ym. v. komissio, tuomio 29.10.1980, Kok. 1980, s. 3125, 66 kohta; asia 86/82, Hasselblad v. komissio, tuomio 21.2.1984, Kok. 1984, s. 883, 17 kohta ja yhdistetyt asiat 43/82 ja 63/82, VBVB ja VBBB v. komissio, tuomio 17.1.1984, Kok. 1984, s. 19, 22 kohta).

296 Kanteessa jätetään täysin huomiotta komission riidanalaisessa päätöksessä esittämä lupamaksun kohtuullisuutta koskeva tarkkaan mietitty päättely. Komissio otti erityisesti huomioon sen, että toimiluvan saaneille yrityksille oli välttämätöntä saada vertailukelpoiset hintaehdot ja samanlainen pääsy sähköntuottajille toimitettavaa hiiltä koskeville markkinoille. Kantaja toisti ainoastaan sen, että komissio oli pitänyt Binder Hamlynin kertomusta liian vähämerkityksellisenä.

297 British Coal toteaa lisäksi, että väite, jonka mukaan komissio ei ole noudattanut riidanalaisen päätöksen 72 kohdassa mainittua edellytystä, on perusteeton. Komissio on riidanalaisessa päätöksessä ainoastaan todennut, että lupamaksu oli vain yksi

osatekijä, jota ei voitu käsitellä muista erillään. Riidanalainen päätös koski lupamaksua yhdessä kaikkien muiden sellaisten asian kannalta merkityksellisten tekijöiden kanssa, joilla oli vaikutuksia 1.4.1990 lähtien.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

298 Vakiintuneen, myös EHTY:n perustamissopimusta koskeviin tapauksiin sovellettavan oikeuskäytännön mukaan asianomaiselle henkilölle vastainen päätös on perusteltava toisaalta niin, että se, jolle päätös on osoitettu, saa tietää, miksi päätös on tehty, puolustaakseen tarvittaessa oikeuksiansa ja voidakseen tutkia, onko päätös asianmukainen, ja toisaalta niin, että yhteisöjen tuomioistuimet voivat valvoa päätöksen laillisuutta (asia 8/83, Bertoli v. komissio, tuomio 28.3.1984, Kok. 1984, s. 1649, 12 kohta; asia T-44/90, La Cinq v. komissio, tuomio 24.1.1992, Kok. 1992, s. II-1, 42 kohta ja asia T-7/92, Asia Motor France ym. v. komissio, tuomio 29.6.1993, Kok. 1993, s. II-669, 30 kohta).

299 Perustellessaan kilpailusääntöjen soveltamisen varmistamiseksi tekemiään päätöksiä komission ei kuitenkaan tarvitse ottaa kantaa kaikkiin valittajien kyseisten sääntöjen rikkomisen toteamista koskevan vaatimuksensa tueksi esittämiin tosiseikkoja koskeviin tai oikeudellisiin kysymyksiin. Sellaisten tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen käsittely riittää, joilla on olennainen merkitys päätöksen kannalta (em. asia La Cinq v. komissio, tuomion 41 kohta; em. Asia Motor ym. v. komissio, tuomion 31 kohta sekä asia T-114/92, BEMIM v. komissio, tuomio 24.1.1995, Kok. 1995, s. II-147, 41 kohta).

300 Perustelujen esittämistä koskevaa vaatimusta on arvioitava tapaukseen liittyvien olosuhteiden, muun muassa kyseisen toimenpiteen sisällön, esitettyjen syiden ja päätöksentekoon liittyneen tilanteen perusteella (ks. asia 41/83, Italia v. komissio, tuomio 20.3.1985, Kok. 1985, s. 873, 46 kohta ja asia T-46/92, Scottish Football v. komissio, tuomio 9.11.1994, Kok. 1994, s. II-1039, 19 kohta).

301 Toisin kuin kantaja väittää, riidanalaisen päätöksen perustelukappaleista käy ilmi, että siinä esitetään ne olennaiset syyt, joiden perusteella komissio ei ole pitänyt 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksun suuruutta lainvastaisena. Päätös oli riittävän selkeä, jotta kantaja voi saada selville, miksi päätös on tehty, ja jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi valvoa päätöksen laillisuutta.

302 Riidanalaisen päätöksen perusteluista käy nimittäin ilmi, että lupamaksua, joka liittyi uusiin toimiluvan saaneille yrityksille taattuihin myyntimääriin ja noin 20 prosentin suuruiseen korotukseen niiden hiilestä saamiin hintoihin ja jota alennettiin 11 GBP:stä/t 5,50 tai 6 GBP:hen/t, ei pidetty niin suurena, että se olisi ollut lainvastainen, ottaen huomioon British Coalin avolouhostoiminnastaan tuolloin saama liikevoitto ja huolimatta British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten erilaisista toimintatavoista.

303 Kantaja ei voinut perustellusti väittää riidanalaisen päätöksen olevan epäjohdonmukainen ja sekava, koska riidanalaisessa 72 kohdassa vain mainitaan, että lupamaksun suuruutta ei voida arvioida absoluuttisena lukuna, vaan lupamaksun on oltava sellainen, että tehokkailla yrityksillä on mahdollisuus tehdä voittoa ja että niiden kilpailuasemaa ei merkittävästi heikennetä.

304 Tältä osin komissio ei ole millään tavoin sulkenut pois mahdollisuutta viitata British Coalin avolouhostoiminnan tuloksiin huolimatta erityisesti toiminnan laajuudesta johtuvista British Coalin ja toimiluvan saaneiden yritysten avolouhostoiminnan välisistä eroista.

305 Komissio saattoi lisäksi viitata ainoastaan British Coalin avolouhoksissa viimeksi päättyneen tilivuoden aikana tehtyyn liikevoittoon osoittaakseen, että 5,50 tai 6 GBP:n/t lupamaksu ei ollut sen mielestä niin suuri, että se olisi ollut lainvastai-

nen, koska siltä puuttuivat toimiluvan saaneiden yritysten tai toimintakustannuksia koskevat luotettavat tiedot, jotka olisi esitetty yksittäisten yritysten osalta tai kokonaisuutena.

306 Komission noudattamaa menettelytapaa näyttää olevan vaikea arvostella senkin vuoksi, että ainoa järkevä menettelytapa oli pitää lähtökohtana alan suurimman tuottajan, British Coalin avolouhosten toimintakustannuksia, kuten kantaja itsekin totesi.

307 Vaikka on totta, että komissio ei perustellut British Coalin avolouhosten liiketoiminnan tulosten käyttämistä sillä, ettei toimiluvan haltijoiden toimintakustannuksia ollut käytettävissä, tällainen laiminlyönti ei kuitenkaan ole sellainen, että se tekisi riidanalaisen päätöksen perustelut lainvastaisiksi, koska kantaja ilmeisesti välttämättä tiesi tämän seikan.

308 Komissiolla ei ollut velvollisuutta kumota riidanalaisessa päätöksessä nimenomaisesti Binder Hamlynin kertomuksessa esitettyjä päätelmiä. Kantaja itsekin oli nimittäin esittänyt tämän asiakirjan ainoastaan alustavana kertomuksena; lisäksi kertomuksessa esitetään British Coalin avolouhosten ja toimiluvan saaneiden avolouhosten toimintakustannusten välisen eron olevan 15 prosenttia. Tämä prosenttiluku jäi kuitenkin yhtä selittämättömäksi kuin kantajan 29.3.1990 päivätyssä valituksessaan esittämä 20 prosenttiakin, jonka perusteella komissio ei pitänyt 21.12.1990 esittämässään alustavassa kannanotossa riidanalaisen lupamaksun suuruutta lainvastaisena.

309 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa lisäksi komission ilmoittaneen kantajalle, ettei se pitänyt kertomusta asian kannalta merkityksellisenä.

310 Kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

Neljännen kanneperusteen toinen osa

311 Toiseksi kantaja väittää, että riidanalaisessa päätöksessä ei esitetä myöskään syitä, joiden vuoksi komissio ei soveltanut perustamissopimuksen 4, 60 ja 65 artiklaa riidanalaiseen lupamaksuun.

312 Komissio ja British Coal eivät esitä erityisiä väitteitä vastauksena kantajan väitteisiin.

313 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että kuten toisen kanneperusteen tutkimuksesta ilmeni, kantaja kehotti komissiota keskittämään valituksen tutkinnan ja oikeudellisen erittelynsä pelkästään perustamissopimuksen 66 artiklan 7 kohtaan ja että kantaja ei näin ollen voi moittia komissiota siitä, ettei tämä ole selittänyt, miksi se jätti muut sellaiset perustamissopimuksen määräykset käsittelemättä, joihin oli vedottu.

314 Perustamissopimuksen 4 artiklan d alakohtaa on lisäksi katsottava sovelletun tässä tapauksessa samanaikaisesti 66 artiklan 7 kohdan kanssa. Riidanalaisen päätöksen 47 kohdan mukaan perustamissopimuksen 60 artiklaa ei voida myöskään soveltaa lupamaksujen perimiseen tuotannosta sillä perusteella, että sitä "selvästi sovelletaan hintaa koskeviin myyjien menettelytapoihin".

315 Lopuksi kantaja ei voi perustellusti moittia komissiota siitä, ettei tämä ole selittänyt, miksi se ei soveltanut perustamissopimuksen 65 artiklaa riidanalaiseen lupamaksuun, koska kantaja ei ollut edes antanut komissiolle sellaisia tietoja, joiden perusteella se olisi voinut tutkia riidanalaisen lupamaksun lainmukaisuuden tämän määräyksen kannalta, kuten toisen kanneperusteen kolmannen osan tutkimuksesta käy ilmi (ks. edellä 238 kohta).

116 Näin ollen kanneperusteen toinen osa on hylättävä.

Neljännen kanneperusteen kolmas osa

117 Kantaja moittii komissiota myös siitä, ettei tämä ole selittänyt, miksi se ei pitänyt tarpeellisena pyytää British Coalia esittämään huomautuksensa valittajien komissiolle esittämistä väitteistä.

118 Komissio ja British Coal eivät esitä erityisiä väitteitä vastauksena kanneperusteen tähän osaan.

119 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että komissio lähetti 29.3.1990 päivätyn valituksen British Coalille. British Coal puolestaan lähetti 1.5.1990 kantajan neuvonantajalle yhden kappaleen vastaukseksi esittämistään huomautuksista, jotka kantaja on myös liittänyt kanteensa liitteeseen 8.

120 Kolmannen kanneperusteen tutkimuksesta käy myös ilmi, että valituksen tutkintamenettely ei ole asianomaisten kahden yrityksen välinen kontradiktorinen menettely ja että komissio ei ole pitänyt Binder Hamlynin kertomusta asian kannalta merkityksellisenä.

121 Tämän vuoksi komissiolla ei ollut tässä tapauksessa minkäänlaista velvollisuutta antaa Binder Hamlynin kertomusta tiedoksi British Coalille.

322 Näin ollen kanneperusteen kolmas osa on hylättävä.

323 Kaiken edellä esitetyn perusteella neljäs kanneperuste on hylättävä kokonaan.

*5. Viides kanneperuste, joka koskee harkintavallan väärinkäyttöä*

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

324 Kantaja väittää, että riidanalainen päätös on harkintavallan väärinkäytön tulosta. Tämän väitteen tueksi kantaja toistaa neljän edellisen kanneperusteen yhteydessä esittämänsä perustelut.

325 Komissio, jota British Coal pääasiallisesti tukee, kiistää sen, että kantaja olisi millään tavoin osoittanut riidanalaisella päätöksellä tavoitellun eri päämäärää kuin se, johon komissiolla oli toimivalta.

326 British Coal lisää, että kantaja ainoastaan toistaa arvostelut, jotka tämä esitti jo muiden kanneperusteiden yhteydessä, esittämättä minkäänlaista näyttöä, joka voisi millään tavoin tukea sen väitteitä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

327 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimenpide on harkintavallan väärinkäytön tulosta vain silloin, kun objektiivisten, asianmukaisten ja yhtäpitävien seikkojen perusteella on selvää, että toimenpide on toteutettu yksinomaan tai ainakin

ratkaisevilta osin muiden kuin ilmoitettujen päämäärien saavuttamiseksi tai perustamissopimuksessa tapaukseen liittyvien seikkojen käsittelemiseksi erityisesti määrätyn menettelyn kiertämiseksi (ks. asia C-331/88, Fedesa ym., tuomio 13.11.1990, Kok. 1990, s. I-4023, 24 kohta).

328 On todettava, että kantajan edellä esitettyjen neljän kanneperusteensa tueksi esittämät perusteet, jotka on toistettu tutkittavan kanneperusteen yhteydessä, eivät voi millään tavoin tukea harkintavallan väärinkäytön olemassaoloa.

329 Kantaja ei nimittäin täsmennä, missä muussa kuin riidanalaisessa päätöksessä mainitussa tarkoituksessa komissio olisi käyttänyt tai vastaavasti jättänyt käyttämättä perustamissopimuksessa sille annettua valtaa.

330 Tämän vuoksi kanneperuste on hylättävä.

331 Kaiken edellä esitetyn perusteella kanne on hylättävä kokonaan.

## Oikeudenkäyntikulut

332 Työjärjestyksen 87 artiklan mukaan asianomainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian ja komissio on vaatinut, että kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, kantaja on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien väliintulija British Coalin oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(laajennettu kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

**1) Kanteen 2, 7 ja 9 kohdassa esitetyt vaatimukset jätetään tutkimatta.**

**2) Kantajan muut vaatimukset hylätään.**

**3) Kantaja velvoitetaan korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien väliintulija British Coalin oikeudenkäyntikulut.**

Briët Lenaerts Vesterdorf

Lindh Potocki

Julistettiin Luxemburgissa 24 päivänä syyskuuta 1996.

H. Jung C. P. Briët

kirjaaja laajennetun kolmannen jaoston puheenjohtaja